

Tarihten Geleceğe İletişim Teknolojileri

Ümit Atabek

Bu kitabın yayın hakkı SİYASAL KİTABEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayıncısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Tarihten Geleceğe İletişim Teknolojileri

Ümit Atabek

Kapa Tasarımı ve Sayfa Düzeni: Gamze Uçak

©Siyasal Kitabevi Tüm Hakları Saklıdır.

Mart 2020, Ankara

ISBN No: 978-605-7877-49-9

Siyasal Kitabevi-Ünal Sevindik

Yayıncı Sertifika No: 14016

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

Baskı:

Tarcan Matbaacılık Yayın. San.

Sertifika No: 25744

İvedik köy mah. İvedik cad. No: 417/ A

Yenimahalle/ANKARA Tel: (0312) 384 34 35

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

<http://www.siyasalkitap.com>

daima Minnoş'a

Prof.Dr. Ümit Atabek 1955 yılında Sinop'da doğdu. ODTÜ İBF'den lisans (1979), Ankara Üniversitesi SBF'den yüksek lisans (1982) ve doktora (1991) dereceleri aldı. Akademik yaşamına 1980 yılında Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde başladı. 1983 yılında İtalya'da Perugia Üniversitesi, Istituto di Studi Sociali'de doktora öncesi araştırma bursuyla çalışmalarda bulundu. 1995 yılında basın-yayın tekniği alanında doçent oldu. Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde bölüm başkanlığı ve dekan yardımcılığı görevlerinde bulundu ve Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde lisans ve lisansüstü dersleri verdi. 2001/2002 döneminde KKTC'de Doğu Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde misafir öğretim üyesi olarak görev yaptı. 2002 yılında Antalya Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi'ne katıldı ve profesör oldu. Bu fakültede 2002-2009 yılları arasında gazetecilik bölüm başkanlığı ve 2005-2008 yılları arasında dekanlık görevlerini yürüttü. Halen İzmir Yaşar Üniversitesi İletişim Fakültesi dekanı olarak görev yapmaktadır. *İletişim ve Teknoloji: Yeni olanaklar Yeni Sorunlar* (2001) başlıklı kitabın yazarı olan Atabek, *Medya Metinlerini Çözümlemek* (2007) başlıklı kitabın da editörlerinden biridir. SEEDI Kurucu Yönetim Kurulu üyesi olan Atabek, 2002-2010 yılları arasında UNESCO Türkiye Milli Komisyonu İletişim İhtisas Komitesi üyesi, 2007-2009 yılları arasında da Antalya Basın Akademisi Koordinatörlüğü görevlerini yürütmüştür. ECREA, EUPRERA ve İLAD üyesi olan Atabek ayrıca, RATEM mesleki yeterlik çalışmalarında da danışmanlık yapmıştır. İletişim teknolojileri, iletişim araştırma yöntembilimi ve iletişim ekonomi politikleri konularında çalışmaktadır.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	9
GİRİŞ	11
Birinci Bölüm: TEKNOLOJİ ve TOPLUM	15
Teknoloji Nedir?	15
Teknoloji ve Felsefi Boyut:.....	20
Teknoloji ve Ekonomik Boyut:	32
Teknoloji ve Sosyo-psikolojik Boyut:	60
İkinci Bölüm: İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ: KAVRAMSAL ÇERÇEVE	75
İletişim Teknolojileri:	75
Yarı İletkenler:	76
Dijital teknolojiler:	81
Frekans: Kit Bir Kaynak	88
Ses ve Işık Frekansları:	91
Elektromanyetik Dalgalar (Radyo Frekansları):	93
VLF (Very Low Frequency)	93
LF (Low Frequency).....	94
MF (Medium Frequency).....	97
HF (High Frequency)	99
VHF (Very High Frequency).....	102
UHF (Ultra High Frequency).....	105
SHF (Super High Frequency)	109
EHF (Extremely High Frequency)	110
Üçüncü Bölüm: İLETİŞİM ARAÇLARI ve OLANAKLARI	111
Teknolojinin Sundukları:	111
Yazı:	112
Matbaa:	116
Film:	126
Telgraf:	131
Telex:	134

Telefon:	135
Fax:	146
Telsiz:	147
Radyo:.....	153
Televizyon:.....	175
Teletext:.....	191
Kablo TV:.....	192
Uydular:	199
Bilgisayar ve çokluortam:	212
Bilgisayar ağları ve internet:	238
Dördüncü Bölüm: DEĞİŞİMİN YÖNÜ	259
KAYNAKÇA	265
DİZİN	299

TABLolar ve ŐEKİLLER LİSTESİ

Tablo 1: Patent Sayılarının Ülkeler ve Yıllara Göre Dağılımı.....	42
Tablo 2: Ülkelerin Ar-Ge Harcamalarının GSMH'ya Oranı.....	44
Tablo 3: Ülkeler Gruplarının Teknoloji Yoğun İhracat Oranları	46
Tablo 4: ITU Frekans Bandları.....	93
Tablo 5: TRT Uzun ve Orta Dalga Radyo Vericileri (2017)	155
Tablo 6: İl Radyoları.....	159
Tablo 7: TRT Dışı Radyolar.....	164
Őekil 1: Elektronik Lamba (Triod) Őematik Gösterimi	77
Őekil 2: NPN Tipi Bipolar Jonksiyon Transistör Őematik Gösterimi.....	78
Őekil 3: Elektronik Elemanların Boyutlarının Yıllar Boyunca Küçülmesi	80
Őekil 4: Sünizodial Bir Dalganın Analog ve Dijital Hali	83
Őekil 5: Düşük ve Yüksek Çözünürlük Farkı.....	86
Őekil 6: Dalga Boyu - Frekans İlişkisi	88
Őekil 7: Yüksek ve Düşük Frekans	89
Őekil 8: Frekans Spektrumu	91
Őekil 9: Radyo Dalgalarının İyonosferden Yansıması	99
Őekil 10: Palmiye Őeklinde Gizlenmiş Baz İstasyonu (Antalya-Konyaaltı, 2016)	109
Őekil 11: NMT El Telefonu Nevzuhur GSM Telefona Karşı!	141
Őekil 12: Televizyon Alıcılarında Elektrik Őebekesi Düzensizliklerine Karşı Önerilen Regülatör.....	181
Őekil 13: Reyting Verisi: Bir Kanala Ayarlanan Televizyon Cihazının Karşısındakiler Gerçekte O Kanalı İzlemeyebilirler (HHCL, 1989).....	189
Őekil 14: Aynı Anda Farklı Medyalara Maruz Kalan Çapraz-Medya İzleyicileri	190
Őekil 15: 42 Derece Doğu Türksat 3A Uydusu Türkiye + Avrupa Kapsaması	206
Őekil 16: 42 Derece Doğu Türksat 4A Uydusu Türkiye + Orta Asya Kapsaması	207
Őekil 17: <i>Time</i> Dergisininin 21 Ağustos 1995 Tarihli Sayısı.....	252

SUNUŞ

Tarihten Geleceğe İletişim Teknolojileri başlıklı bu çalışmam, iletişim teknolojileri konusunda yayımladığım ilk kitabımdan yaklaşık yirmi yıl sonra kaleme alındı. Bu süre içinde şüphesiz hem iletişim teknolojilerinde hem de bende önemli değişiklikler oldu. Yirmi yıl önce “yeni” sıfatıyla kutsanan iletişim teknolojilerinin bir bölümü artık tarih oldu. Ben de bu süre içerisinde teknoloji çalışmalarında tarihsel yaklaşımın önemini daha çok kavradım. Bu nedenle, başlıkta da görüleceği gibi, bu çalışmam günümüz iletişim teknolojilerine tarihsel bir perspektifle bakmayı amaçlıyor. Son yirmi yıl göstermiştir ki Türkiye’de iletişim fakülteleri, iletişim teknolojileri konusunu giderek daha çok önemsemişler ve bu konuya ders programlarında mutlaka yer vermişlerdir. Bu çalışmamın tüm iletişim akademisyenlerinin ve öğrencilerinin ilgisini çekeceğini umuyorum.

Akademik hayatımda iletişim teknolojileri konusuna öğrencilik yıllarımdan bu yana hep ilgi duydum. Bu konunun akademik bir çalışma alanı olarak şekillenmesinde ODTÜ’de öğrencisi olduğum Prof. Dr. Raşit Kaya’nın ve Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde asistanı olduğum Prof. Dr. Korkmaz Alemnar’ın katkıları büyüktür. Korkmaz hoca sayesinde tanışma olanağı elde ettiğim, iletişim teknolojileri konusuna eleştirel bakışın yetkin temsilcileri olan Prof. Dr. Dan Schiller ve Prof. Dr. Vincent Mosco’dan da çok şey öğrendim. Akademik hayatımıza birlikte asistan olarak başladığımız Prof. Dr. Veysel Batmaz’ın nitelikli ve güçlü eleştirileri de bana çok şey katmıştır. Son on yılımı geçirdiğim Yaşar Üniversitesi kampüsünün huzurlu ortamında bana engin hoşgörülerıyla destek olan çalışma arkadaşlarım Cenk Sönmez ve Dr. Ali Galip Ayvat’a da müteşekkirim, onlar bana bu kitabın sınırlarını aşan başka konularda da çok şey öğrettiler. Evimizin etrafında hızlı hızlı yaptığımız akşam yürüyüşleri sırasında, bu kitaptaki konulara ilişkin ham düşüncelerimi anlatırken beni sabırla dinleyen ve kısa ama güçlü eleştirileriyle yol gösteren hayat arkadaşım Prof. Dr. Gülseren Şendur Atabek’e özellikle teşekkür borcuyum, onun sayesinde bu kitabı tamamlama cesareti bulabildim. Son olarak, ilkokuldan doktora kadar ders aldığım öğretmenlerime ve ders verme şansını bul-

duğum öğrencilerime de teŖekkr borçluyum, deneyimlediğim tüm öğrenme ve öğretme süreçleri bu kitaba büyük katkılar sağladı.

Kitabın hızlı ve titiz bir Ŗekilde basımını yapan Siyasal Kitabevi yöneticilerine ve alıŖanlarına teŖekkr borçluyum. Ŗphesiz bütün eksikliklerin ve hataların sorumlusu benim. Kitabın iletiŖim akademisyenlerine ve öğrencilerine yararlı olmasını diliyorum, yeni eleŖtirileri bekliyorum.

Ümit Atabek
İzmir, Ŗubat 2020

GİRİŞ

Bu çalışma, iletişim teknolojilerini toplumsal bağlamıyla ve eleştirel bir perspektifle irdelemeyi amaçlamaktadır. İletişim alanı, akademik ve toplumsal eleştirinin görece daha yaygın yapıldığı bir alan olarak değerlendirilebilir. Ancak, aynı şeyi iletişim teknolojileri için söylemek pek olanaklı görünmüyor. Teknoloji ve özellikle de iletişim teknolojileri alanı, mitlerin ve mistifikasyonların toplumsal eleştiriye önemli ölçüde kısıtladığı bir alan. Bu nedenle, iletişim teknolojilerini toplumsal bağlamıyla ve eleştirel perspektifle irdeleme amacının çok da kolay gerçekleştirilemeyecek bir amaç olduğunu kabul etmek gerek.

İletişim olgusu, üniversitelerin iletişim fakültelerinde, daha çok bir sosyal bilim konusu olarak ele alınmaktadır. Bu nedenle, bu akademik alanındaki iletişim olgusu, mühendislik fakültelerinin elektronik bölümlerinde ele alınan iletişim olgusundan oldukça farklı bir bağlama ve kavramsal-kuramsal çerçeveye sahiptir. Ancak, iletişim fakültelerinde gerçekleştirilen iletişim çalışma ve araştırmalarının, disiplinlerarasılığa giderek daha fazla vurgu yaptığı görülmektedir. Buna paralel olarak iletişim teknolojileri, artık toplumsal iletişimin en önemli unsurlarından biri olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, günümüzde iletişim fakültelerinde de iletişim teknolojilerine yönelik dersler okutulmaktadır. Bu derslerin birincil amacı, salt temel ya da uygulamalı fen bilimleri bağlamında iletişim teknolojilerini ele almak değil, bir sosyal bilim olarak iletişim konusunda eğitim görenlere temel teknik kavramları öğretmenin yanı sıra kapsamlı bir teknoloji eleştirisi sunabilmektir. Bu dersler, teknolojinin sağladığı iletişim araç ve olanaklarının toplumsal iletişim süreçlerindeki aktörler ve mekanizmaları üzerindeki etkilerini değerlendirmeyi ve iletişim alanındaki teknolojik gelişmelerin toplumsal etkilerini tartıştırmayı amaçlamaktadırlar. Ancak, bu derslerdeki temel sorun gerek öğrencilerin gerekse de dersi veren öğretimcilerin kendilerini sosyal bilimci olarak kodlayıp, teknik ayrıntılara yeterince eğilmekte isteksizlik göstermeleridir. Bu çalışmayla, hem bu öğrencilerin ve öğretimcilerin derslerinde kullanabilecekleri bir kitap, hem de iletişim teknolojilerinin toplumsal yönlerine ilgi duyanların eleştirel bakışlarına

katkı sağlayabilecek bir kitap sunmayı amaçlıyorum. Bu iki amacın birlikte gerçekleştirilmesinin güçlüğüne farkında olarak hem bilgilendirici hem de tartışmacı bir metin ortaya çıkarabilmeyi umuyorum.

Fen bilimleri ve sosyal bilimler arasındaki ayrım, günümüz akademik iş bölümünün içinde vücut bulduğu kurumsal yapılarda yönetsel bakımdan giderek güçlenmektedir. Ancak, diğer yandan bu ayrım, ele alınan yeni konuların zamanla daha fazla disiplinlerarası yaklaşımı gerektirmesi nedeniyle de epistemolojik açıdan belirsizleşmektedir. İletişim teknolojileri konusu tam da böyle bir akademik alandır. Bu çalışma, dengeyi “bir sosyal bilim araştırma alanı olarak iletişim” ekseninde kurmayı amaçlamakla birlikte teknik ayrıntılara da yeterince değinmeyi gerekli görmektedir. Teknolojinin bizatihi bir sosyal bilim konusu olması, teknoloji alanındaki çalışmalarda kapsamlı bir sosyolojik ve politik perspektifin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu gereklilik, iletişim teknolojilerini ele alan çalışmalarda daha da yaşamsal önemdedir. Ancak yine de, iletişim teknolojileri konusu belirli düzeyde teknik ayrıntıların öğrenilmesini gerekli kılmaktadır ve teknoloji üzerine yapılacak tartışmalar bu tür ayrıntılara dayandığı ölçüde kapsamlı olacaktır. Bu nedenle, iletişim teknolojileri üzerine yapılacak bir çalışma, teknik düzeydeki ayrıntıların mikro perspektifi ile teknolojik düzeydeki toplumsal değerlendirmelerin makro düzeyi arasında bir denge kurmak zorundadır.

İletişim fakültelerinde iletişim ve teknoloji konularını işleyen derslerin adı genellikle ‘Yeni İletişim Teknolojileri’ şeklindedir. Bu konuları ele alan birçok yazar da makale ve kitaplarının başlıklarında ‘yeni’ sıfatını kullanmayı tercih etmektedir. Ancak, bu çalışmamızın başlığındaki teknoloji kelimesinin önünde, beklenilen aksine, ‘yeni’ sıfatı bulunmamaktadır. Bu tercihin birinci nedeni, son elli yıldaki teknolojik gelişmelerin baş döndürücü hızı karşısında, genel olarak teknoloji, özel olarak da iletişim teknolojileri konusunda yazılan her şeyin daha yazılırken kronolojik olarak eskiyeceği, bu bakımdan yeni-eski ayrımının çok da belirgin ve doğru bir ayrım olmayacağıdır. Bu nedenle, bugün artık ‘eski’ sayılan telgraf gibi 19. yüzyıl teknolojilerinin, ilk ortaya çıktıklarında ‘yeni’ teknolojiler olarak hayranlıkla alkışlandığını hatırlatan ve ‘yeni’ kavramının tarihsel göreliliğine dikkat çeken Carol Marvin’in¹ çizdiği eleştirel çerçeve, çalışmamız için de uygun olacaktır.

İkinci neden ise, özellikle iletişim teknolojilerini betimlemekte kullanılan ‘yeni’ sıfatı üzerine kurulu bir retoriğin, söz konusu teknolojilerin toplumsal

¹ C. Marvin, **When Old Technologies Were New: Thinking About Electric Communication in the Late Nineteenth Century**. New York: Oxford University Press, 1988. Ayrıca, eski ve yeni medya kavramsallaştırmalarının kişisel tarihsel deneyimle olan ilişkisi konusunda bkz.: Manuel Menke ve Christian Schwarzenegger, “On the relativity of old and new media: A li-feworld perspective”, **Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies**, s. 1–16, 2019.

iletişim süreçlerine etkilerinin gereği gibi değerlendirilmesini engelleyici niteliğidir. Walter Benjamin², yeniliğin “metaların kullanım değerinden bağımsız” bir nitelik olduğunu vurgulayarak, yeniyi yanlış bilincin özü olarak betimlemiştir; ona göre “yeni”, bir çeşit aldatıcı, hayal ürünü görüntüdür, yani bir *phantasmagoriadır*³. Bu nedenle, ‘yeni’ sıfatını başlığa taşımaktan çekinerek, “İletişim Teknolojileri” başlığında karar kıldım.

Bu çalışmamız, bir bakıma iletişim teknolojileri konusunda 2001 yılında yayımlanan önceki kitap çalışmamızın⁴ geliştirilmiş ve gözden geçirilmiş halidir. Böylelikle eskimiş ve geçersiz hale gelmiş bazı verilerin güncellenmesini sağlayabildim. Ancak, yaklaşık 20 yıl sonra geliştirilerek gözden geçirilen bir kitap, kaçınılmaz olarak nerdeyse bütünüyle farklı başka bir çalışma olacaktır. Başlıca fark, özellikle çalışmanın hacmi konusunda kendini göstermektedir; ilk kitap 157 sayfa iken bu çalışma 350 sayfayı geçmiştir. İki katı aşan bu hacim farkının temel nedeni, bu çalışmada iletişim teknolojilerinin tarihine daha çok önem verilmesidir. Geçen 20 yıl içinde, iletişim teknolojilerinin bugününü anlamada tarihin önemini daha çok kavradığıma inanıyorum. Ayrıca, 20 yıl içinde ortaya çıkan birçok teknolojik yeniliğin de içerilmesi zorunluluğu, bu kitap çalışmamın içeriğini zenginleştirdi. Böylelikle, ortaya yeni bir başlığı gerektiren yeni bir kitabın çıktığını düşünüyorum.

Bu çalışmayla, Türkiye’de de hızla zenginleşmekte olan iletişim literatürüne, toplumsal ve eleştirel bir perspektifle teknoloji vurgusu yaparak katkıda bulunulabileceği umulmaktadır. Çalışma, Türkiye’de iletişim teknolojileri literatürünün gelişmesine yönelik bir sosyal bilimci katkısı olarak değerlendirilmelidir. Ancak, gelecek kuşak akademisyenlerin iletişim teknolojileri çalışma alanında sosyal bilim-fen/doğa bilimi ayrımını marjinalleştirecek yeni ve daha nitelikli katkılar sunabileceğini umuyorum.

Çalışmamızda genel olarak teknolojiyi, özel olarak da iletişim teknolojilerini ele alırken ekonomi politik yaklaşımı benimsedik. Ekonomi politik kavramını, Vincent Mosco’nun iletişimin ekonomi politikliği için yaptığı tanımı temel alarak kullanıyoruz. Mosco’ya göre ekonomi politik, iktidar ilişkileri başta olmak üzere, tüm toplumsal ilişkilerin içinde oluşan kaynakların üretiminin, dağıtımının ve tüketiminin incelenmesidir⁵. Bu yaklaşımla, tüm iletişim konularının hem ekonomik hem de politik boyutlarının olduğu vurgulanmış ola-

² W. Benjamin, **Pasajlar**. İstanbul: YKY. 2004, s. 100.

³ Bir tür büyümlü fener; çok sayıda görüntünün bir projektörle düzensiz sırayla gösterimi; aldatıcı görüntü. K. Marx, *phantasmagoria* kavramını meta fetişizmini açıklamak için kullanmıştır (Bkz.: K. Marx, **Kapital**, 1. Cilt. Ankara: Sol Yayınları, 2003, s. 87). *Phantasmagoria* karşılığı olarak, Kapital’in (1. Cilt) İngilizce çevirilerinde “fantastic”, Türkçe çevirilerde ise “hayal ürünü”, ya da “düşsel” kelimeleri kullanılmaktadır. W. Benjamin ise *phantasmagoria* kavramını genişleterek “yenilik fetişizmi” olgusunu açıklamak için kullanıyor.

⁴ Ümit Atabek, **İletişim ve Teknoloji: Yeni Olanaklar Yeni Sorunlar**, Ankara: Seçkin, 2001.

⁵ Bkz.: V. Mosco, **The Political Economy of Communication**, Londra: Sage, 2009, s. 22-24.

caktır. Öte yandan, ekonomi politik yaklaşım, kaçınılmaz olarak diyalektik ve tarihsel materyalizmi benimseyen bir yöntemi gerektirmektedir. Çalışmamızda bu gereği yerine getirmeyi amaçladım. Böylelikle, iletişim teknolojilerinin tarihsel arka planını eleştirel bir perspektifle ele alma olanağını buldum.

Bu kitap, giriş bölümü dışında dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, teknoloji kavramı tanımlanarak teknik ve teknoloji ayrımı irdelenmiştir. Bu bölüm ayrıca, teknolojinin felsefi, ekonomik ve sosyo-psikolojik boyutlarını iletişim teknolojilerinden örneklerle kapsamlı bir şekilde değerlendirmektedir. İletişim teknolojilerinin toplumsal sonuçlarını değerlendirebilmek için gerekli olduğu düşünülen teknik ayrıntılar, kavramsal bir çerçeve oluşturacak şekilde, ikinci bölümde ele alınmıştır. Böylelikle, iletişim teknolojilerinin sonucu olarak ortaya çıkan ve üçüncü bölümde ele alınan iletişim araçlarının tarihsel ve toplumsal bağlamlarında, eleştirel bir perspektifle değerlendirebilmesinin olanaklı olacağı düşünülmüştür. Dördüncü bölümde ise, birinci bölümde genel olarak teknoloji üzerine yapılan değerlendirmelerden hareketle bu kez, özel olarak iletişim teknolojilerinin toplumsal geleceği ve değişimin yönü tartışılmıştır. Böylelikle, çalışmanın tümü boyunca, teknik düzeye ilişkin ayrıntıların mikro perspektifi ile teknolojik düzeye ilişkin toplumsal bütünlüğün makro perspektifi arasında bir denge kurulması tasarlanmıştır.

KAYNAKÇA

- Abel R., **Encyclopedia of Early Cinema**, New York: Routledge, 2006.
- Abdel Samei M. F., "Public Diplomacy and the Clash of Satellites", **Media and Communication**, 4(2), 2016, s. 55-68.
- Acar A., "Türkiye'de Latin Alfabesine Geçiş Süreci ve Gazeteler", **İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi**, Sayı: 41, 2011, s. 5-25.
- Açık Y., Uslu L. ve Apaydın F., "Türkiye'deki Üniversitelerin Radyo ve Televizyon Yayıncılığı Yapmasının Hukuki Boyutu ve Alternatif Bir Platform Olarak İnternet", **XVIII. Akademik Bilişim Konferansı**, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın, 2016.
- Adorno T., "Late Capitalism or Industrial Society?" Opening Address to the 16th. German Sociological Congress, 2001, <http://members.efn.or/~dredmond/AdornoSozAddr.PDF> (Erişim: 9.6.2016).
- Afary J. ve Anderson K.B. **Foucault and the Iranian Revolution: gender and the seductions of Islamism**, Londra: The University of Chicago Press, 2005.
- Agazzi E., "From Technique to Tecehnology: The Role of Modern Science", **Techné: Research in Philosophy and Technology**, 4(2), Winter, 1998.
- Akalın Ş. H., "Q Klavye Sorunu ve Bilgisayarlarda Türkçe Karakterler", **Türk Dili: Dil ve Edebiyat Dergisi**, Sayı: 616, 2013, s. 353-356.
- Akarcalı S., **Radyo ve Televizyonda Türk Dış Yayınları**, Ankara: İmaj Yayınları, 2003.
- Akbayar N., "Osmanlı Yayıncılığı", **Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi**, İstanbul: İletişim Yayınları, Cilt: 6, 1985.
- Akçay Y., "Osmanlı Dönemi Alfabe Tartışmaları Bağlamında Dr. İsmail Hakkı Bey ve İslah-ı Huruf Cemiyeti", **Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi**, Erzurum, 25-27 Nisan, 2007.
- Alankuş S., "Önsöz: BİA "Radyo ve Radyoculuk" Seminerleri ile Elinizdeki Kitapçık Üzerine", içinde S. Alankuş (ed.), **Radyo ve Radyoculuk**, İstanbul: BİA-IPS İletişim Vakfı Yayınları, no: 8, 2005.
- Alber A. F., **Interactive Computer Systems: Videotex and Multimedia**, New York: Springer, 1993.
- Alemdar K., "900'lü Hatlar ya da Özel Tarifeli Telefon Mesaj Servisleri", içinde Korkmaz Alemdar (ed.), **Medya Gücü ve Demokratik Kurumlar**, TÜSES, İstanbul: Alfa Yayınları, 1999.
- Alemdar K. ve Kaya R., "Giriş ya da Mitostan Gerçeğe", içinde K. Alemdar ve R. Kaya (ed.), **Kitle İletişiminde Temel Yaklaşımlar**, Ankara: Savaş, 1983.
- Alp S., **Hitit Çağında Anadolu: Çiviyazılı ve Hiyeroglif Yazılı Kaynaklar**, Ankara: TÜBİTAK, 2001.

- Alpaydın E., **Yapay Öğrenme**, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2011.
- Alşan R., "Cumhuriyetin Kuruluşu ve İlk-Onbeş Yılında PTT İşletmesi", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, C: VI, Sayı: 17, 1990.
- Althusser L., Balibar E, Macherey P. ve Ranciere J., **Kapitali Okumak**, İstanbul: İthaki, 2007.
- Altun A., **Türk Basınının Değişen Yüzü**, Ankara: Basın-Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü Yayını, 2006.
- Altun F., "Modernleşme Kuramı ve Gelişme Sorunu", **Divan**, 2000, 1, s. 123-186.
- Annetta L. A., Folta E. ve Klesath M., **V-Learning: Distance Education in the 21st Century Through 3D Virtual Learning Environments**, Dordrecht: Springer, 2010.
- Arendt H., **The Human Condition**, The University of Chicago Press, 1998.
- Arnaldi B., Guitton P. ve Moreau G., **Virtual Reality and Augmented Reality: Myths and Realities**, Londra: Iste, 2018.
- Aron R., **Sosyolojik Düşüncenin Evreleri**, İstanbul: Kırmızı, 2006.
- Arslan S., **Cinema in Turkey: A New Critical History**, Oxford University Press, 2011.
- Arvas İ. S., "Türkiye'nin Radyo ile Tanışması ve Türk Telsiz Telefon Anonim Şirketi", **International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS)**, 4(2), 2018, 406-428.
- ASELSAN, **Faaliyet Raporu**, 2016. <http://www.aselsan.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/Documents/Yillik%20Faaliyet%20Raporlari/ASELSAN2016FAAL%C4%B0YETRAPORU.pdf> (Erişim: 15.1.2017).
- Arslantunali M., **Teknopolis: Akıllı Makineler Dağınmak Zihinler**, İstanbul: İletişim, 2019.
- Arslantunali M., **Ay Çöreği: Teknoloji, Dil ve İletişim Üzerine Denemeler**, İstanbul: İletişim Yayınları, 1992.
- Arslantunali M. ve Savaşır İ., **Kişisel Bilgisayarlar**, Cep Üniversitesi, İstanbul: İletişim Yayınları, 2. Basım, 1994.
- Aslım İ. ve Keser U., "Etkili Bir Propaganda Aracı Olarak Kıbrıs Türk Mücadele Tarihinde Anamur ve Anamur Radyosu", **Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi**, XVII/34, 2017, s. 395-429.
- Aspray W., **Women and Underrepresented Minorities in Computing: A Historical and Social Study**, Springer International Publishing, 2016.
- Assange J., **Cypherpunks: Freedom and the Future of the Internet**, New York: OR Books, 2012.
- Atabek Ü., "Global Uydu Pazarında Yeni Eğilimler: Büyük Oyuncular ve Türkiye". Uluslararası İletişim Sempozyumu: Küreselleşme ve Yeni Medya Politikaları, Girne, KKTC, 4-5 Mayıs 2006.
- Atabek, Ü., "Türkiye'de Bilgi İletişim Teknolojileri: Bir Etik Tartışma Alanı Olarak Yazılım Korsanlığı", **İletişim: Kuram ve Araştırma Dergisi**, Sayı: 23, 2006, s. 55-62.
- Atabek Ü., "İnternette Etik Sorunların Ekonomi Politik Bağlamı", **Küresel İletişim Dergisi**, sayı 2, Güz, 2006. http://globalmediajournaltr.yeditepe.edu.tr/sites/default/files/02_omit_atabek.pdf

- Atabek Ü., “İletişim Teknolojileri ve Yerel Medya İçin Olanaklar”, içinde Sevda Alan-kuş, **Yeni İletişim Teknolojileri ve Medya**, İstanbul: BİA-IPS İletişim Vakfı, 2005, s. 61-83.
- Atabek Ü., “Teknoloji ve Medya”, içinde N. G. Pazarıcı (ed.), **Türkiye’de Kitle İletişimi**, Ankara: Turhan Kitabevi, 2004.
- Atabek Ü., “Medya-Hükümet-RTÜK: Dehşet Dengesi”, **Çağdaş**, Eylül-Ekim, 2004.
- Atabek Ü., “İnternet ve sosyal bilimlerde metodoloji”, **Amme İdaresi Dergisi**, 2001, 34(1), s. 51-57.
- Atabek Ü., **İletişim ve Teknoloji: Yeni Olanaklar Yeni Sorunlar**, Ankara: Seçkin, 2001.
- Atabek Ü., “İzleyici Araştırmalarında Yeni Tasarımlar”, içinde S. İrvan (ed.) **Medya ve Kültür**, 1. İletişim Sempozyumu, Ankara, 2000.
- Atabek Ü., “Radyo Yine Evlerimiz Demirbaşı: Bu Kez Dijital Radyo Olarak”, **TRT Dergisi**, Ağustos, 2000.
- Atabek Ü., “RTÜK’ün Yap(a)madıklarının Eleştirisi”, **İletişim**, 99/1, 1999.
- Atabek Ü., “Gözden Düşmüş Bir İletişim Teknolojisi: Haber Ajanslarının RTTY Yayınları”, **İletişim**, sayı 1-2, 1995.
- Atabek Ü., “Use of AM Broadcast Bands in Turkey: A Critical Approach To Turkey’s Communication Technology Preferences”, **IBAC 94 İletişim ve Yayın Sempozyumu**, Ankara, 1994.
- Atabek Ü., “Yeni Telsiz Yasası”, **Gazi Üniversitesi Basın-Yayın Yüksekokulu Dergisi**, Sayı: 5, 1983.
- Atkins D., “Local and Long Distance Telephony”, içinde A. E. Grant ve J. H. Meadows (ed.), **Communication Technology Update**, Focal Press, Boston, 1998.
- Atkinson R. ve Foote C., “Is China Catching Up to the United States in Innovation”, **Information Technology & Innovation Foundation**, 2019. <http://www2.itif.org/2019-china-catching-up-innovation.pdf>. (Erişim: 12.11.2019).
- Attebery B., “The Magazine Era: 1926–1960” içinde E. James ve F. Mendelson (ed.), **The Cambridge Companion to Science Fiction**, Cambridge University Press, 2003.
- Avcıoğlu D., **Türkiye’nin Düzeni: Dün, Bugün, Yarın**, 2. Kitap, 11. Basım, İstanbul: Tekin Yayınevi, 1978.
- Aydos S., “1948-1955 Yılları Arasında Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri İlişkilerinde Kamu Diplomasisi”, **Amme İdaresi Dergisi**, s: 4, 2012, s. 119-138.
- Ayış M., “From “Many Voices, One World” to “Many Worlds, One Voice”, **Javnost - The Public**, 12(3), 2005, s. 13-30.
- Ayteş A., “Bakkal, Muhtar ve Balgat’ta bir Amerikalı”, **İzinsiz Gösteri**, 2005, 53, <http://www.izinsizgosteri.net/new/?issue=26&page=1&content=161> (Erişim: 7.2.2016).
- Aziz A., **Radyo Yayıncılığı**, Ankara: Nobel, 2012.
- Aziz A., “Türkiye’de Radyo Televizyon ile Eğitim Uygulamaları”, **Eğitim ve Bilim**, C: 2, Sayı: 7, 1977.
- Aziz A., “Yurdumuzda TRT Dışındaki Yayın Durumu”, **SBF Dergisi**, Cilt: 26, Sayı: 4., 1971.
- Babinger F., **Müteferrika ve Osmanlı Matbaası, 18. Yüzyılda İstanbul’da Kitabiyat**, Yayına Hazırlayanlar: N. Kuran-Burçoğlu ve M. Kiel, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2004.

- Bah U., "Daniel Lerner, Cold War Propaganda and Us Development Communication Research: An Historical Critique", **Journal of Third World Studies**, 2008, XXV(1), s. 183-198.
- Bah U., "Rereading The Passing of Traditional Society: Empathy, orthodoxy and the Americanization of the Middle East", **Cultural Studies**, 2008, 22(6), s. 795-819.
- Bagdikian B. H., **Yeni Medya Tekeli**, Ankara: Akılçelen Kitaplar, 2016.
- Baker U., **Beyin Ekran**, İstanbul: Birikim Yayınları, 2011.
- Banks M. A., **On the Way to the Web: The Secret History of the Internet and Its Founders**, Berkeley: Apress, 2008.
- Banks M. J. ve Fidoten R. E., "Office Technologies", içinde A. E. Grant ve J. H Meadows (ed.), **Communication Technology Update**, Focal Press, Boston, 1998.
- Bentham J, Pease-Watkin C., Werret S., Çoban B. ve Özarslan Z., **Panoptikon: Gözün İktidarı**, İstanbul: Su Yayınları, 2016.
- Barbi G., "Radio before Radio: Araldo Telefonico and the Invention of Italian Broadcasting", **Technology and Culture**, 51(4), 2010, s. 786-808.
- Barbier F. ve C. B. Lavanir, **Diderot'dan İnternete Medya Tarihi**, İstanbul: Okuyanus Yayınevi, 2001.
- Barnet B., **Memory Machines: The Evolution of Hypertext**, Londra: Anthem Press, 2013.
- Baron N. S., "The Impact of Electronically-mediated Communication on Language Standards and Style", içinde Terttu Nevalainen ve Elizabeth Closs Traugott (ed.), **The Oxford Handbook of the History of English**, Oxford University Press, 2012.
- Baron N. S., **Alphabet to Email: How Written English Evolved and Where It's Heading**. New York: Routledge, 2000.
- Barwise P. ve Ehrenberg A., **Television and its Audience**, Londra: Sage Publications, 1990.
- Basalla G., **Teknolojinin Evrimi**, Ankara: TÜBİTAK Yayınları, 1996.
- Baisnée O. ve Marchetti D., "The economy of just-in-time television newscasting: Journalistic production and professional excellence at Euronews", **Ethnography**, 2006, 7(1), s. 99-123.
- Başaran F., "Uzun Dalgalar ve Bilgi İletişim Teknolojileri Paradigması", içinde F. Başaran ve H. Geray (ed.), **İletişim Ağlarının Ekonomisi: Telekomünikasyon, Kitle İletişimi, Yazılım ve İnternet**, Ankara: Ütopya, 2016, s. 66-79.
- Başaran F., **İletişim Teknolojileri ve Toplumsal Gelişme: Yayılmanın Ekonomi Politikası**, Ankara: Ütopya, 2010.
- Başaran F., "Türkiye'de İnternet", **Elektrik Mühendisliği**, EMO yayını, Sayı 407. 2001, s. 52-54.
- Başaran F., **İletişim ve Emperyalizm: Türkiye'de Telekomünikasyonun Ekonomi Politikası**, Ankara: Ütopya Yayınevi, 2000.
- Bauchspies W. K., Croissant J. ve Restiuo S., **Bilim, Teknoloji ve Toplum: Sosyolojik Bir Yaklaşım**, Ankara: Phoenix Yayınevi, 2019.
- Bouwman H. ve Christoffersen M., **Relaunching Videotex**, Norwell: Kluwer Academic Publishers, 1992.

- Bayazit H. K., "Media Ownership and Concentration in Turkey", içinde Eli M. Noam (ed.), **Who Owns The World's Media: Media Concentration and Ownership around the World**, New York: Oxford University Press, 2016, s. 387-424.
- Baysal J., **Müteferrika'dan Birinci Meşrutiyete Kadar Osmanlı Türklerinin Bastıkları Kitaplar**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1968.
- Bederna Z. ve Szadeczky T., "Cyber espionage through Botnets", **Security Journal**, 2019, <https://doi.org/10.1057/s41284-019-00194-6>.
- Bektaş Y., "The Sultan's Messenger: Cultural Construction of Ottoman Telegraphy 1847-1880", **Technology and Culture**, vol. 41, 2000.
- Bell A., **The Possible Worlds of Hypertext Fiction**, New York: Palgrave Macmillan, 2010.
- Bell D., **İdeolojinin Sonu: Ellilerdeki Siyasi Fikirlerin Tükenişine Dair**, Bursa: Sentez Yayınları, 2013.
- Bell D., "The Third Technological Revolution: and Its Possible Socioeconomic Consequences", **Dissent**, 36(2), 1989, s. 164-176.
- Bengi H., "Tarihsel Süreç İçinde Anadolu Ajansı'nın Özgün Kurumsal Yapısı (1920-2011)", **Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi**, Sayı: 50, 2012, s. 299-341.
- Benjamin W., **Pasajlar**, Çev.: Ahmet Cemal, İstanbul: YKY. 2004.
- Benoit H., **Digital Television Satellite, Cable, Terrestrial, IPTV, Mobile TV in the DVB Framework**, Burlington: Elsevier, 2008.
- Berg J. S., **Broadcasting on the Short Waves: 1945 to Today**, McFarland & Company, 2008.
- Bergvall-Kåreborn B. ve Howcroft D., "Amazon Mechanical Turk and the commodification of labour", **New Technology, Work and Employment**, 29(3), 213-223, 2014.
- Berkes N., **Türkiye'de Çağdaşlaşma**, Yayına Hazırlayan: Ahmet Kuyaş. 4. Basım, İstanbul: YKY, 2003.
- Bernhardt C., **Quantum Computing for Everyone**, Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2019.
- Berry d., **Copy, Rip, Burn: The Politics of Copyleft and Open Source**, Londra: Pluto Press, 2008.
- BetterCloud, **State of Insider Threats in the Digital Workplace Report**, 2019, <https://www.bettercloud.com/monitor/wp-content/uploads/sites/3/2019/03/BetterCloud-State-of-Insider-Threats-2019-FINAL.pdf> (Erişim: 2.8.2019).
- Bezaz Y. G., **Geçmişten Günümüze Haberleşme ve PTT Tarihi**, Türkiye Haber-İş Sendikası Yayını, 2007.
- Bildirici F., **Gizli Kulaklar Ülkesi**, İstanbul: İletişim Yayınları, 1998.
- Bilsel C. ve Voyvodaoğlu T., Uydu Haberleşme Sistemleri ve TÜRKSAT Programı, **Elektrik Mühendisliği**, Sayı: 395, 1994, s. 78-80.
- Biocca F. ve diğerleri, "Virtual qand Augmented Reality", içinde A. E. Grant ve J. H Meadows (ed.), **Communication Technology Update**, Focal Press, Boston, 1998.
- Bishop M. ve Gates C., "Defining the insider threat", **Proceedings of the 4th Annual Workshop on Cyber Security and Information Intelligence Research (CSIIRW)**, 2008, s. 1-3.

- Black M., "Innovation and Consumers as Casualties of War in Global Technology Patent Battles", **Transnational Law & Contemporary Problems**, 2013, 22(181), s. 188-204.
- Bodson D., McConnel K. R. ve Schaphorst R., **Fax: Digital Faximile Technology and Applications**, Boston: Artech House, 1992.
- Bonnard A., **Antik Yunan Uygarlığı**, Cilt III, Euripides'ten İskenderiye'ye, İstanbul: Evrensel Yayınevi, 2004.
- Bould M., **Bilimkurgu**, İstanbul: Kolektif Yayınları, 2015.
- Boy G., "Computer Integrated Documentation", içinde Edward Barreett (ed.), **Socio-media: Multimedia, Hypermedia and The Social Construction of Knowledge**, Massachusetts: The MIT Press, 1992.
- Branscomb A. W., "Jurisdictional Quandaries for Global Networks", içinde Linda M. Harasim (ed.), **Global Networks: Computers and International Communication**, MIT Press, Cambridge, 1994.
- Brecht B., **Radyo Kuramı ve Sinema Üzerine**, İstanbul: Agora, 2012.
- Brommer R. ve Stahl E., **Writing Hypertext and Learning: Conceptual and Empirical Approaches**, Amsterdam: Pergamon, 2002.
- Brunton F., **Spam: a shadow history of the Internet**, Londra: MIT Press, 2013.
- BSA, **Software Management: Security Imperative, Business Opportunity: BSA Global Software Survey 2018**, https://gss.bsa.org/wp-content/uploads/2018/05/2018_BSA_GSS_Report_en.pdf (Erişim: 4.2.2019).
- BTK, **Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü: Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2019 Yılı 2. Çeyrek)**, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Ankara, 2019.
- BTK, **Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü: Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2018 Yılı 4. Çeyrek)**, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Ankara, 2019.
- BTK, **Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü: Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2017 Yılı 4. Çeyrek)**, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Ankara, 2017.
- BTK, **Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü: Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2016 Yılı 1. Çeyrek)**, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Ankara, 2016.
- Burch S., "Telesur and the new agenda for Latin American integration", **Global Media and Communication**, 3(2), 2007, s. 227-232.
- Busch G., "Early history of the physics and chemistry of semiconductors: from doubts to fact in a hundred years", **European Journal of Physics**, 10(4), 1989, s. 254-263.
- Cage J., **Saving the Media: Capitalism, Crowdfunding, and Democracy**, Cambridge, Massachusetts: The Belknap Press of Harvard University Press, 2016.
- Calabrese A., "The information age according to Manuel Castells", **Journal of Communication**, 49(3), 1999, s. 172-186.
- Can A., "Uydu Yayıncılığı ve Kablololu Televizyon", **Marmara İletişim Dergisi**, Sayı: 8, 1994, s. 153-168.

- Can İ., "Felsefeden Siyasete: Heidegger'in Nazizmle İlişkisi", **İnsan & Toplum**, 3 (5), s. 85-110, 2013.
- Cankaya Ö., **TRT: Bir Kitle İletişim Kurumunun Tarihi 1927-2000**, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2003.
- Cankaya Ö. ve Batur Yamaner M., **Kitle İletişim Özgürlüğü**, Ankara: Turhan Kitabevi, 2006.
- Caraway B., "Audience Labour in the New Media Environment: A Marxian Revisiting of the Audience Commodity", **Media, Culture, and Society**, 33 (5), 2011, s. 693-708.
- Carey J. W., **Communication as Culture: Essays on Media and Society**, New York: Routledge, 1992.
- Carrière J-C ve Eco U., **Kitaplardan Kurtulabileceğinizi Sanmayın**, İstanbul: Can Sanat Yayınları, 2012.
- Carter T. F., "Kağıt ve Blok Baskı: Çin'den Avrupa'ya", içinde D. Crowley ve P. Heyer (ed.), **İletişim Tarihi: Teknoloji, Kültür**, Toplum, Ankara: Phoenix, 2010.
- Carveth R., Owers J. ve Alexander A., "The Global Intergration of The Media Industries", içinde A. Alexander, J. Owers, R. Carveth (ed.), **Media Economics: Theory and Practice**, New Jersey: LEA Publishers, 1993.
- Castells M., **İletişimin Gücü**, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2016.
- Castells M., **The Information Age: Economy, Society, and Culture. Volume I The Rise of the Network Society**, 2. Basım, Wiley-Blackwell, 2010.
- Castells M., **The Information Age: Economy, Society, and Culture. Volume III End of Millennium**, 2. Basım, Wiley-Blackwell, 2010.
- Castells M., "The New Public Sphere: Global Civil Society, Communication Networks, and Global Governance" **Annals of the American Academy**, AAPSS, 616, 2008, s. 78-93.
- Cavalier J., **Medya ve İletişim Teknolojileri**, İstanbul: Salyangoz Yayınları, 2004.
- Ceruzzi P. E., **A History of Modern Computing**, 2003, Massachusetts: The MIT Press.
- Ceyhun D., **Babıali'nin Şu Son Kırk Yılı**, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1985.
- Ceyhun Y., **Fikret Yücel'in Anıları ya da Elektronik Sanayimizin Bir Kesitinin Anıları**, 2. Basım, Ankara: EMO Yayınları, 2006.
- Chalaby J. K., **Transnational Television Worldwide: Towards a New Media Order**, Londra: Tauris, 2005.
- Chayko M., **Süperbağlantılı: İnternet, Dijital Medya ve Tekno-Sosyal Hayat**, İstanbul: Der Yayınları, 2018.
- Chomsky N., Wallerstein I., Zinn H., Katznelson I., Lewontion R. C., Montgomery D., Nader L., Ohmann R. ve Siever R., **Soğuk Savaş ve Üniversite: Savaş Sonrası Yılların Entelektüel Tarihi**, İstanbul: Kızılelma Yayınları, 1998.
- Christian D. ve Jackson B., "Andrei Tarkovsky SOLARIS", **Buffalo Film Seminars**, November 10, 2009. <http://csac.buffalo.edu/solaris.pdf> (Erişim: 22.4.2015).
- Clairmont F. F., **Cuba and Venezuela: The Nemeses of Imperialism**, Pulau Pinang, Malaysia: Citizens International, 2007.
- Clarke A. C., Letters to the Editor: Peacetime Uses for V2", **Wireless World**,

- Cilt: LI, sayı: 2, 1945, s. 58. http://lakdiva.org/clarke/1945ww/1945ww_feb_058.html (Erişim: 1.2.2012).
- Codding G. A., "The New Nations and The International Telecommunication Union: Some Policy Implications for The Future", içinde Herbert S. Dordick (ed.), **Proceedings of The Sixth Annual Telecommunications Policy Research Conference**, Massachusetts: Lexington Books, 1979.
- Cohen-Almagor R., "Internet History", **International Journal of Technoethics**, 2(2), 2011, s. 45-64.
- Compaine B. M. (ed.), **The Digital Divide: Facing a Crisis or Creating a Myth?** Londra: The MIT Press, 2001.
- Compaine B. M., "Distinguishing between Concentration and Competition", içinde Benjamin M. Compaine ve Douglas Gomery (ed.), **Who Owns the Media? Competition and Concentration in the Mass Media Industry**, Mahwah NJ: Lawrence Erlbaum, 2000, s. 537-582.
- Conner C. D., **Halkın Bilim Tarihi: Madenciler, Ebeler ve "Basit Tamirciler"**, Ankara: TÜBİTAK, 2005.
- Curie E., **Marie Curie: Bir Bilim Kadınının Olağanüstü Yaşamöyküsü**, İstanbul: Bilim ve Gelecek Kitaplığı, 2013.
- Çakır H., **Tüm Yönleriyle Radyo**, Ankara: Siyasal Kitabevi, 2005.
- Çaplı B., "Yayıncılığın Sayısallaşması-Belirsizlikler", içinde D.B. Kejanlıoğlu, S. Çelenk, G. Adaklı (ed.), **Medya Politikaları: Türkiye'de Televizyon Yayıncılığının Dinamikleri**, Ankara: İmge Yayınları, 2001.
- Çelenk S., "Videonun Sunduğu Olanaklar: Görüntünün Alternatif Kullanım Biçimleri", **Birikim**, sayı: 110, Haziran 1998.
- Çelik B., **Technology and National Identity in Turkey: Mobile Communications and the Evolution of a Post-Ottoman Nation**, Londra: I. B. Tauris, 2011.
- Çelikkcan P., **Müziği Seyretmek: Popüler Müzik – Medya İlişkileri Açısından Müzik Videosu ve Müzik Televizyonu**, Ankara: Yansıma Yayınları, 1996.
- Çoban B. ve Ataman B., **Panoptikon 2.0: Alternatif Medya ve Karşı-Gözetim**, İstanbul: Kafka, 2018.
- Çukurova B., **Kurtuluş Savaşında Haberalma ve Yeraltı Çalışmaları**, Ardıç Yayınları, 1994.
- Dahms H. F., "Theory in Weberian Marxism: Patterns of Critical Social Theory in Lukács and Habermas", **Sociological Theory**, 15(3), 1997, s. 181-214.
- Danacıoğlu E., "Ocak 1884'de İstanbul'da Matbaaların Durumu", **Düşünceler: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi**, Sayı: 6, 1993.
- Davison R., "Osmanlı İmparatorluğu'na Elektrikli Telgrafın Girişi", **OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi**, Sayı: 14, 2003, s. 347-386.
- De Mul J., **Siberuzayda Macera Dolu Bir Yolculuk**, İstanbul: Kitap Yayınevi, 2008.
- De Vinne T. L., **The Invention of Printing**, 2016 (1876), www.gutenberg.org.
- December J., "Units of Analysis for Internet Communication", **Journal of Communication**, 46(1), 1996, s. 14-38.
- Demir, A., **Çağdaş Teknolojik Gelişmeler: Sosyo-Ekonomik Etkileri İle**, A.Ü.SBF Yayını, 1973.

- Demir A., "İntelsat Haberleşme Sistemi", **A.Ü. Basın-Yayın Yüksekokulu Yıllık VIII: 1983-1985**, Ankara, 1986.
- Demir T., "Mütareke Döneminde Osmanlı Haberleşme Kurumu", **Türkler**, 14.Cilt, Yeni Türkiye Yayınları, 2002, s. 501-514.
- Demir T., **Türkiye'de Posta Telgraf ve Telefon Teşkilatının Tarihsel Gelişimi (1840-1920)**, PTT Genel Müdürlüğü Yayını, 2005.
- DeNardis L., **Protocol Politics: The Globalization of Internet Governance**, Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2009.
- Derman U. M., "Yazı San'atının Eski Matbaacılığımıza Akisleri", **Bildiriler: Basım ve Yayıncılığımızın 250. Yılı Bilimsel Toplantısı**, Ankara: Türk Kütüphaneciler Derneği, 1980.
- Deuze M., "Journalism and The Web: An Analysis of Skills and Standarts in an Online Environment", **Gazette**, cilt: 61, sayı 5, 1999.
- Dewey P. R., **Essential Guide to Bulletin Board Systems**, Londra: Meckler Publishing, 1987.
- Dexter G. L., "Broadcasting From The Shadows", içinde J. M. Frost (ed.), **World Radio TV Handbook**, cilt: 41, 1987.
- Dickson D., **Alternatif Teknoloji: Teknik Değişmenin Politik Boyutları**, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1992.
- Diñer F., **Harezmi'den Cahit Arf'a: Bilimin Göç Yolunda Türkler ve Komşuları**, İstanbul: Evrim Yayınevi, 2008.
- Doğaner Y., "Elifaba'dan Alfabe: Yeni Türk Harfleri", **Modern Türklük Araştırmaları Dergisi**, 2(4), 2005, s. 27-44.
- Doherty S., "Hypertext and Journalism", **Digital Journalism**, 2014, 2(2), s. 124-139.
- Downing J., "The Intersputnik System and Soviet Television," **Soviet Studies**, 37(4), 1985, s. 465-483.
- DPT, **Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Elektronik Sanayii Özel İhtisas Komisyonu Raporu**, Ankara, 2001.
- DPT, **Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Basım Sanayii Özel İhtisas Komisyonu Raporu**, Ankara, 2000.
- Dresner S., **Crowdfunding: A Guide to Raising Capital on the Internet**, Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., 2014.
- Drucker J., "Alfabe", içinde D. Crowley ve P. Heyer (ed.), **İletişim Tarihi: Teknoloji, Kültür, Toplum**, Ankara: Phoenix, 2010.
- Durmaz A., "Etkileşimli Televizyonda Program Yapımcılığı ve Reklamcılık", **Kurgu**, sayı 13, 1995.
- Eisenstein E., "Okuma Kamusunun Yükselişi", içinde D. Crowley ve P. Heyer (ed.), **İletişim Tarihi: Teknoloji, Kültür, Toplum**, Ankara: Phoenix, 2010.
- Ekici S. ve Yılmaz B., "FATİH Projesi Üzerine Bir Değerlendirme", **Türk Kütüphaneciliği**, 2013, 27(2). s. 317-339.
- Eko L., **New Media, Old Regimes: Case Studies in Comparative Communication Law and Policy**, Lanham, Md.: Lexington Books, 2012.
- Ekzen N., "Medya ve Ekonomi: Türk Basın Endüstrisinde Yoğunlaşma -Toplulaşma - Tekelleşme Yapısı (1965-1995)", içinde Korkmaz Alemdar (ed.), **Medya Gücü ve Demokratik Kurumlar**, İstanbul: Afa Yayınları, 1999.

- Elasmar M. G., **The Impact of International Television: A Paradigm Shift**, Mahwah: Lawrence Erlbaum, 2003.
- Ellul J., **The Technological Society**, New York: Vintage Books, 1964.
- Ellul J., **The Humiliation of The Word**. Michigan: Eerdmans Publishing Company, 1985.
- Ellul J., **The Technological Bluf**, Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1990
- Ellul J., **Anarchy and Christianity**, Michigan: Eerdmans Publishing, 1991.
- Engels F., **Ludwig Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu**, 3. Basım, Sol Yayınları, 1992.
- Erdil E., Akçomak İ. S., Pamukçu M. T. ve Tiryaki M., **Bilim, Teknoloji ve Yenilik: Kavramlar, Kuramlar ve Politika**, İstanbul: Bilgi Üniversitesi, 2016.
- Erdoğan İ., **Kapitalizm, Kalkınma, Postmodernizm ve İletişim: Sömürünün Paketlenişi**, Ankara: Erk Yayınları, 2000.
- Erdoğan İ. ve Alemdar K., **Öteki Kuram: Kitle İletişiminde Yaklaşımların Tarihsel ve Eleştirel Bir Değerlendirmesi**, Ankara: Erk Yayınevi, 2002.
- Erdoğan N., **Sinemanın İstanbul'da İlk Yılları: Modernlik ve Seyir Maceraları**, İstanbul: İletişim, 2017.
- Erdoğanaras F., "Basım ve Yayın Sektöründe Yeni Teknolojilere Dayalı Yeniden Yapılanma Süreci: İstanbul Örneği", **G.Ü.M.M.F. Dergisi**, 19(1), s. 29-36.
- Erkılıç H., "Türkiye'de Sinema Salonlarının Dijital Dönüşümü", **The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication – TOJDAC**, 2(2), 2012, s. 94-99.
- Ersoy H., **Osmanlı'da Telefon Hizmeti ve İmtiyaz**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.
- Ertuğ H. R., **Radyo İşletmeciliği ve Meseleleri**, İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 504, Gazetecilik Enstitüsü Yayınları No: 1, İstanbul: Güven Basımevi, 1951.
- Esen S., **Olayların İçinden: Bir TRT Tarihi Denemesi**, Ankara: Kanguru Yayınları, 2012.
- Evliyagil Ş., **Basın ve Basım İşletmeciliği Ders Notları**, İkinci Basım, Ankara: Ajans Türk Bilim Yayınları, 1977.
- Eyman S., "Filmler Konuşuyor", içinde D. Crowley ve P. Heyer (ed.), **İletişim Tarihi: Teknoloji, Kültür, Toplum**, Ankara: Phoenix, 2010.
- Eyuboğlu İ. Z., **Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü**, 2. Basım, İstanbul: Sosyal Yayınlar, 1998.
- Fadul A. ve Straubhaar J., "Communications, Culture, and Informatics in Brazil: The Current Challenges", içinde Gerald Sussman ve John A. Lent (ed.), **Transnational Communications: Wiring The Third World**, Sage Publications, Newbury Park, 1991.
- Fara P., **Bilim: Dört Bin Yıllık Bir Tarih**, İstanbul: Metis, 2012.
- Faulmann C., **Yazı Kitabı**, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2005.
- FBIS, **Broadcasting Stations of the World**, Part 1, Washington, 1971.
- Feenberg A., "Marcuse or Habermas: Two Critiques of Technology", **Inquiry**, 39, s. 45-70, 1996.
- Fenton N., **New Media, Old News: Journalism and Democracy in the Digital Age**, Londra: Sage, 2009.

- Ferrara E., "The History of Digital Spam", **Communications of the ACM**, 2019, 62(8), s. 82-91.
- Ferrarotti F., "Bir Karşı Kültürün Doğuşu: Kropotkin'den Sakharov'a", içinde F. Mayor ve A. Forti (ed.), **Bilim ve İktidar**, TÜBİTAK, Ankara, 1997.
- Ferrill E. D., "Patent Investment Trusts: Let's Build a PIT to Catch the Patent Trolls", **North Carolina Journal of Law & Technology**, 2005, 6(2), s. 367-394.
- Fiete R., "Fifth Generation Computers and Artificial Intelligence", **IETE Journal of Research**, 1988, 34(3), s. 159-165.
- Finn K. E., Abigail J. Sellen, Sylvia B. Wilbur, Abigail Sellen, Sylvia Wilbur (ed.), **Video-mediated Communication (Computers, Cognition & Work)**, Routledge, 1997.
- Fisher E. "How Less Alienation Creates More Exploitation? Audience Labour on Social Networking Sites", **tripleC**, 10 (2), 2012, s. 171-183.
- Fraser N., "Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy", **Social Text**, No. 25/26, 1990, s. 56-80.
- Freches J., **Kablolu TV**, İstanbul: Cep Üniversitesi İletişim Yayınları, 1991.
- Freeman C. ve Soete I., **Yenilik İktisadı**, Ankara: TÜBİTAK, 2003.
- Freud S., **Uyarlılık Huzursuzluğu**, İstanbul: Metis, 4. Basım, 2011.
- Fritzsch S., "Technology and Global Affairs", **International Studies Perspectives**, 12, 2011, s. 27-45.
- Fritz W. B., "The Women of ENIAC", **IEEE Annals of the History of Computing**, 1996, 18(3), s. 13-28.
- Frost J. M., **World Radio TV Handbook**, (ed.), cilt: 41, Billboard A.G., 1987.
- Froomkin A. M., "Habermas@discourse.net: Toward a critical theory of cyberspace", **Harvard Law Review**, 116(3), 2003, s. 749-873.
- Fuchs C., **Dijital Demagogue: Authoritarian Capitalism in the Age of Trump and Twitter**, Londra: Pluto, 2018.
- Fuchs C., **Social Media: A Critical Introduction**, İkinci Basım, Londra: Sage, 2017.
- Fuchs C., "Martin Heidegger's Anti-Semitism: Philosophy of Technology and the Media in the Light of the Black Notebooks: Implications for the Reception of Heidegger in Media and Communication Studies", **tripleC**, 2015, 13(1), s. 55-78.
- Fuchs C., "The MacBride Report in Twenty-first-century Capitalism, the Age of Social Media and the BRICS Countries", **Javnost - The Public**, 22(3), 2015, s. 226-239.
- Fuchs C., **Dijital Emek ve Karl Marx**, Ankara: Nota Bene, 2015.
- Fuchs C., **Culture and Economy in the Age of Social Media**, Routledge, 2015.
- Fuchs C., "Social Media and the Public Sphere", **tripleC**, 12(1), 2014, s. 57-101.
- Fuchs C., "Bilişsel Kapitalizm ya da Enformasyonel Kapitalizm? Enformasyonel Ekonomide Sınıfın Rolü, içinde M. A. Peters ve E. Bulut (ed.), **Bilişsel Kapitalizm: Eğitim ve Dijital Emek**, Ankara: Nota Bene, 2014.
- Fuchs. "Capitalism or information society? The fundamental question of the present structure of society", **European Journal of Social Theory**, 16 (4), 2013, s. 413-434.
- Fuchs C., "Google Capitalism", **tripleC**, 10(1), 2012, s. 42-48.
- Fuchs C. ve Sandoval M., "Critique, Media and the Information Society in the Age of Capitalist Crisis", içinde Fuchs ve M. Sandoval (ed.), **Critique, Media and the Information Society**, Routledge, 2014.

- Furman I., "Hi! Türkiye and Turkish BBS and Digital Cultures", içinde Gerard Goggin ve Mark McLelland (ed.), **The Routledge Companion to Global Internet Histories**, New York: Routledge, 2017, s. 209-224.
- Ganley O. H. ve Ganley G. D., **To Inform or To Control: The New Communications Networks**, McGraw-Hill Books, 1982.
- Garmann Johnsen C. ve Meier Sørensen B., "Traversing the fantasy of the heroic entrepreneur", **International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research**, 23(2), 2017, s. 228-244.
- Garnham N., "Information Society Theory as Ideology", in F. Webster (ed.), **The Information Society Reader**, Routledge, 2004.
- Garstang M., "Precursor Tsunami Signals Detected by Elephants", **The Open Conservation Biology Journal**, (3), 2009.
- Gayard L., **Darknet: Geopolitics and Uses**, Londra: Ista Ltd., 2018
- Geray C., "Toplumsal ve Eğitsel Açından Türkiye'de Radyo ve Televizyon Yayınlarının Amaç, İlke ve Öncelikleri Üzerine Bir Deneme", **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, Cilt: 4 Sayı: 1, 1971.
- Geray H., **Yeni İletişim Teknolojileri: Toplumsal Bir Yaklaşım**, Ankara, 1994.
- Gerbner G., "Television as Religion", **Media&Values: A Quarterly Review of Media Issues and Trends**, Güz, 1981.
- Gerbner G., "Television: The New State Religion?", **Et Cetera**, Haziran 1977.
- Gerçek S. N., **Türk Matbaacılığı I: Müteferrika Matbaası**, Maarif Vekaleti Yayını, İstanbul Devlet Basımevi, 1939.
- Gernsback H., "Can we radio the planets", **Short Wave Craft: The Radio Experimenters Magazine**, December-January, 1930, s. 268-270.
- Gernsheim H. ve Gernsheim A., **The History of Photography: From the Camera Obscura to the Beginning of the Modern Era**, Londra: T&H, 1969.
- Giddens A., "Reason Without Revolution? Habermas's Theorie des kommunikativen Handelns", içinde R.J. Bernstein (ed.), **Habermas and Modernity**, 1985, Cambridge: MIT Press.
- Giersch H., "The Age of Schumpeter", **Kiel Institute of World Economics Working Paper**, No. 194, 1983.
- Glover D. R., "NASA Experimental Communications Satellites, 1958-1995", içinde Andrew J. Butrica (ed.), **Beyond the Ionosphere: Fifty Years of Satellite Communications**, Washington: The NASA History Series, 1997, s. 51-63.
- Goldsmith J. ve Wu T., **Who Controls the Internet?: Illusions of a Borderless World**, New York: Oxford University Press, 2006.
- Gonzalez Wenceslao J., "The Philosophical Approach to Science, Technology and Society", içinde Wenceslao J. Gonzales (ed.), **Science, Technology and Society: A Philosophical Perspective**, Netbiblo, 2005.
- González-Solar L. ve Fernández-Marcial V., "Sci-Hub, a challenge for academic and research libraries". **El Profesional de la Información**, 2019, 28(1), s. 1-12.
- Goode, L., **Jürgen Habermas: Democracy and the Public Sphere**. Londra: Pluto Press, 2005.
- Goody J., **The Interface between the Written and the Oral**, Londra: Cambridge University Press, 1987.

- Gökmen M., **Başlangıçtan 1950'ye Kadar Türk Sinema Tarihi ve Eski İstanbul Sinemaları**, 1. Baskı, İstanbul, 1989.
- Göksel, A.B., ve Güneri, B., **Reklam Kampanyaları ve Medya Planlaması**, İzmir: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, 1993.
- Gönenç G., "Türkiye'de Radyo ve Televizyonun Tarihçesi", **Elektrik Mühendisliği**, Sayı: 246-247, 1977, s. 252-271.
- Gönenç Ö., "Anadolu Ajansının Teknik Donanımı", **İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi**, Sayı: 11, 2001.
- Grabowski M., "Should the U.S. Reclaim Control of the Internet: Evaluating ICANN's Administrative Oversight Since the 2016 Handover", **Nebraska Law Review Bulletin**, 2018, s. 1-12.
- Green L., "Technoculture: Another term that means nothing and gets us nowhere?", **Media International Australia incorporating Culture and Policy**, No: 98, 2001.
- Green L., **Technoculture: from alphabet to cybersex**, Allen & Unwin, 2002.
- Greenwald G., **No Place to Hide: Edward Snowden, the NSA and the Surveillance State**, Penguin Group, 2014.
- Gunkel D. J., "Second thoughts: toward a critique of the digital divide". **New Media & Society**. 2003. 5(4), 499-522.
- Gunaratne S., "Paper, Printing and the Printing Press: A Horizontally Integrative Macrohistory Analysis", **International Communication Gazette**, 63(6), 2001, s. 459-479.
- Gülenç K. ve Arıtürk M. H., "Teknoloji Çağında Rasyonalite, Deneyim ve Bilgi: Sorunlar ve Eleştiriler", **Kaygı Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi**, Sayı: 22, 2014, s. 113-131.
- Gülner M., "Anadolu'da Yazının Tarihi", içinde Engin Çağlak (ed.), **Bu Toprakların İletişim Tarihi**, Ankara: Nobel, 2016, s. 1-14.
- Gürcan, H İ., **Sanal Gazetecilik**, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi, 1999.
- Güz N., "Harf İnkılabı ve Basına Etkileri", **Gazi Üniversitesi Basın- Yayın Yüksekokulu Dergisi**, sayı: 10, 1989.
- Güzeliş A., "Türkiye'de Gezgin ve Sabit Telefonlarda Rehberlik Hizmetleri", **EMO Dergisi**, Temmuz, 2010, s. 25-27.
- Güzeliş A., **Telgraftan İnternete Telekomünikasyon**, İzmir: EMO Yayınları, 2. Basım, 2013.
- Haas Z., "Wireless and Mobile Networks", içinde Kornel Terplan ve Patricia Morreale (ed.), **The Telecommunications Handbook**, Florida: CRC Press, 2000.
- Habermas, "Modernity: An Unfinished Project", içinde M. P. D'Entreves ve S. Benhabib (ed.), **Habermas And the Unfinished Project of Modernity: Critical Essays on The Philosophical Discourse of Modernity**, MIT Press. 1997.
- Habermas J., **Between Facts and Norms: Contributions to a Discourse Theory of Law and Democracy**. Cambridge, MA: MIT Press, 1996.
- Habermas J. "Kamusal Alan: Ansiklopedik Bir Makale". Çeviren: Nuran Erol, **Birikim**. Sayı: 70. 1995. S. 62-66.
- Habermas, J., "İdeoloji Olarak Teknik ve Bilim", içinde J. Habermas, **İdeoloji Olarak Teknik ve Bilim**, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 1993.

- Habermas, J. "Teknik İlerleme ve Sosyal Yaşama Evreni", içinde J. Habermas, **İdeoloji Olarak Teknik ve Bilim**, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 1993.
- Habermas J., **The Structural Transformation of the Public Sphere: An Inquiry into a Category of Bourgeois Society**. The MIT Press, 1991.
- Habermas J., "The Public Sphere", içinde S. Seidman (ed.), **Jürgen Habermas on Society and Politics: A Reader**, Beacon Press, 1989, s. 231-236.
- Habermas J., **The Theory of Communicative Action, Volume 1: Reason and the Rationalization of Society**, Beacon Press, 1984.
- Haksever G., **İnternet ve Çok-Paydaşlı Yönetişimi**, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Lisans Üstü Programlar Enstitüsü, İstanbul, 2018.
- Hall M. A., "A Guide to Turkish SW Low Power Stations", **Bandspread**, no: 30, 1972.
- Halpin H., "Immaterial Civil War: The World Wide War on the Web", **Culture Machine**, 14, 2013, s. 1-26.
- Halton E., "Preface: On Materialism", içinde P. Vannini (ed.), **Material Culture and Technology in Everyday Life: Ethnographic Approaches**, New Ork: Peter Lang Publishing, 2009.
- Hamamcıoğlu E., "Elektronik Ticaretin Hukuksal Boyutu", **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi KOSBED**, 35, 2018, s. 43-72.
- Hamlin C., **Türkler Arasında: Robert Koleji Kuran Misyonerin Anıları**, İstanbul: Meydan, 2011.
- Hançerlioğlu O., **Felsefe Ansiklopedisi: Kavramlar ve Akımlar**, C. 6., İstanbul: Remzi Kitabevi, 1980.
- Hanks C., **Technology and Values: Essential Readings**, Singapur: Blackwell, 2010.
- Hanson J. ve Narula U., **New Communication Technologies in Developing Countries**, New Jersey: Lawrence Erlbaum Assoc. Publishers, 1990.
- Haring K, **Ham Radio's Technical Culture**, Londra: The MIT Press, 2007.
- Hart J. A., **Technology, Television, and Competition: The Politics of Digital TV**, Cambridge University Press, 2004.
- Hartman A., Diem J.E. ve Quagliana M., "The Many Faces of Multimedia: How New Technologies Might Change The Nature of The Academic Endeavor", içinde Edward Barreett (ed.), **Sociomedia: Multimedia, Hypermedia and The Social Construction of Knowledge**, Massachusetstts: The MIT Press, 1992.
- Haton, J.P., **Yapay Zeka**, İstanbul: Cep Üniversitesi İletişim Yayınları, 1991.
- Head S. W., **World Broadcasting Systems: A Comparative Analysis**, Belmont: Wadsworth Publishing Company, 1985.
- Heidegger M., **Tekniğe İlişkin Soruşturma**, çev.: Doğan Özlem, İstanbul: Paradigma Yayınları, 1998.
- Heidegger M., **Sanat Eserinin Kökeni**, Ankara: De Ki Basım Yayım, 2007.
- Heidegger M., "Letter on Humanism", **Global Religious Vision**, Vol. I/I, 2000. <http://globalvisionpub.com/globaljournalmanager/pdf/1393650768.pdf> (Erişim: 2.2.2010).
- Heimbigner D., "Managing Access Rights for Terminated Employees", **Proceedings of the International Conference on Security and Management, SAM '04**, 2004, s. 55-60.

- Himanen P., **The Hacker Ethic and the Spirit of the Information Age**, New York: Random House, 2001.
- Himmelstein D. S., Romero A. R., Levernier J. G., Munro T. A., McLaughlin S. R., Greshake Tzovaras B., ve Greene C. S., "Sci-Hub provides access to nearly all scholarly literatüre", **eLife**, 7, 2018. <https://elifesciences.org/articles/32822>.
- Hirsch, E., **Anılarım: Kayzer Dönemi, Weimar Cumhuriyeti, Atatürk Ülkesi**. Ankara: TUBİTAK, 2002.
- Hoekman B. M., Maskus K. E. ve Saggi K., **Transfer of Technology to Developing Countries: Unilateral and Multilateral Policy Options**, University of Colorado at Boulder, IBS Working Paper, 2004.
- Hoffman D. L. ve Novak T. P., "Marketing in Hypermedia Computer-Mediated Environments: Conceptual Foundations", **Journal of Marketing**, 1996, 60(3), s. 50-68.
- Holborow M., **Language and Neoliberalism**, New York: Routledge, 2015.
- Howard H. H. ve Carroll S. L., "Economics of Cable Industry", içinde A. Alexander, J. Owers, R. Carveth (ed.), **Media Economics: Theory and Practice**, New Jersey: LEA Publishers, 1993.
- Hu-Au E. Ve Lee J. J., "Virtual reality in education: a tool for learning in the experience age", **International Journal of Innovation in Education**, 2017, 4(4), s. 215-226.
- Hunke S., **Batı'yı Aydınlatan Doğu Güneşi**, İstanbul: Kaynak Yayınları, 2008.
- Huurdeman A. A., **The Worldwide History of Telecommunications**, Wiley-Interscience, 2003.
- Hwang J., **Deconstructing the Discourse of the Global Digital Divide in the Age of Neo-liberal Global Economy**, Pennsylvania State University, The Graduate School College of Communications, Doktora Tezi, 2006.
- Ifrah, **Çakıl Taşlarından Babil Kulesine**, TÜBİTAK Yayınları, Rakamların Evrensel Tarihi Serisi II, 1999.
- Ifrah G., **Sıfırın Gücü**, TÜBİTAK Yayınları, Rakamların Evrensel Tarihi Serisi V, 2002.
- Ifrah G., **Bilgisayar Ne Sayar?**, TÜBİTAK Yayınları, Rakamların Evrensel Tarihi Serisi IX, 2002.
- İlaslan S., **Türkiye'de Amatör Radyoculuk Tarihi: 1920'lerden 1990'lara**, Ankara: Ütopya, 2017.
- İlaslan S., "Türkiye Yayıncılık Tarihinin Farklı Bir Uğrağı: Amatör Radyoculuk", **Galatasaray Üniversitesi İlet-i-şim Dergisi**, Sayı 24, 2016, s. 9-32.
- İlaslan S., "Ulusal Bütünlükten Kültürel Yozlaşmaya: Türkiye'de Yabancı Radyoların Dinlenmesinden Duyulan Kaygılar", **İlef Dergisi**, 2016, 3(2), s. 23-51.
- İlaslan S., "Türkiye'de Radyonun Unutulan Sesleri: 1945-1980 Arasında Devlet Radyoları Dışında", **Akdeniz İletişim Dergisi**, Sayı: 21, 2014, s. 118-142.
- İlaslan S., "Türkiye'de Televizyon Yayıncılığının Kuruluşu Üzerine Temel Tartışmalar: Kalkınma, Eğitim ve Millî Güvenlik", **Ankara Üniversitesi SBF Dergisi**, Cilt 69, No. 3, 2014, s. 481- 510.
- İleri S.N., "Radyonun Unutulan Kurucusu", **Cumhuriyet Dergi**, Sayı: 459, 8 Ocak 1995.
- Ilin M. ve Segal E., **İnsan Nasıl İnsan Oldu?**, İstanbul: Say Yayınları, 2008.
- İnam A., **Teknoloji Benim Neyim Oluyor?**, Ankara: Alamuk Yayınları, 1993.

- Infelise M., "The History of a Word: Gazzetta / Gazette", içinde J. Raymond ve Moxham N. (ed.), **News Networks in Early Modern Europe**, Leiden: Brill, 2016, s. 243-260.
- Innis H., "Antik İmparatorluklarda İletişim Araçları", içinde D. Crowley ve P. Heyer (ed.), **İletişim Tarihi: Teknoloji, Kültür, Toplum**, Ankara: Phoenix, 2010.
- Innis H. A., **İmparatorluk ve İletişim Araçları**, Ankara: Ütopya, 2006.
- İnuğur N. M., **Basın ve Yayın Tarihi**, Üçüncü basım, İstanbul: Der yayınları, 1993.
- İşman A., "Technology and Technique: An Educational Perspective", **TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology**, 11(2), 2012. Mehmet İşpirli, "Bitik" Maddesi, **İslam Ansiklopedisi**, Diyanet İşleri Vakfı Yayını, 6. Cilt, 1992, s. 225.
- İSO, **Kağıt, Kağıt Ürünleri ve Basım Sanayi**, İstanbul Sanayi Odası Yayını, 2015, s. XXI-XXII. www.iso.org.tr/file/Turk_Basim_Sanayi_Temel_Gostergeler-_ITO_-_2009-389.pdf (Erişim: 7.3.2016).
- ITU, **ICT Facts and Figures**, 2016. <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/facts/default.aspx> (Erişim: 2.2.2017).
- Jackling N., "End user bandwidth conservation: What can Internet end users do?", **Australasian Journal of Educational Technology**, 12(1), 1996, s. 56-77.
- Jackson C. L., "A Market Alternative for The Orbit-Spectrum Resource, içinde Herbert S. Dordick (ed.), **Proceedings of The Sixth Annual Telecommunications Policy Research Conference**, Massachusetts: Lexington Books, 1979.
- Jacobsen A., **The Pentagon's Brain: An Uncensored History of DARPA, America's Top-Secret Military Research Agency**, New York: Back Bay Books, 2016.
- Jay T. B., "Computerphobia: What to Do About It", **Educational Technology**, 21(1), 1981, s. 47-48.
- Jessop B., "Informational Capitalism and Empire: The Post-Marxist Celebration of US Hegemony in a New World Order", **Studies in Political Economy**, 71/72, 2004, s. 39-58.
- Jessup J., "Digital Subscriber Line Technologies", içinde Kornel Terplan ve Patricia Morreale (ed.), **The Telecommunications Handbook**, Florida: CRC Press, 2000.
- Jongerden J., "Ludditler Ya Da Teknolojide Siyaset – Bir Giriş", içinde G. Ruivenkamp, J. Jongerden ve M. Öztürk (ed.), **Teknoloji ve Toplum: Yıkıcı Bir Direniş ve Yeniden Yapılanma**, İstanbul: Kalkedon, 2010.
- Kabacalı A., **Cumhuriyet Öncesi ve Sonrası Matbaa ve Basın Sanayi**, İstanbul: Cem Ofset, 1998.
- Kabacalı A., **Başlangıcından Günümüze Türkiye'de Matbaa, Basın ve Yayın**, İstanbul: Literatür Yayıncılık, 2000.
- Kaçar M., **Osmanlı Telgraf İşletmesi: 1854-1871**, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1986.
- Kaderoğlu Bulut Ç., "NWICO'dan WSIS'e: Uluslararası İletişimde Dönüşüm ve Mücadele", **İletişim: Kuram ve Araştırma Dergisi**, say: 41, 2015, s. 119-138.
- Kalça A. ve Arı Y. O., "Market Concentration in Turkish Journalism Sector". **Proceedings: International Conference: CKS - Challenges of the Knowledge Society**, 2013, s. 884-892.

- Kalkınma Bakanlığı, **Kamu Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yatırımları Raporu**. 2016. http://www.bilgitoplumu.gov.tr/wp-content/uploads/2016/09/Kamu_BIT_Yatirimlari_2016.pdf (Erişim: 10.12.2016).
- Kangal K., "The Karl Marx Problem in Contemporary New Media Economy: A Critique of Christian Fuchs' Account", **Television & New Media**, 17(5), 2016, s. 416-428.
- Kanzler M., **The Turkish Film Industry: Key Developments 2004 to 2013**, European Audiovisual Observatory, 2014. http://www.obs.coe.int/documents/205595/552780/Turkish_Film_Industry_report2014.pdf/84523e03-ac19-411e-81be-0015b164ebf1 (Erişim: 4.4.2016).
- Karaca M., **İstanbul Teknik Üniversitesi ve Mühendislik Tarihimiz**, İstanbul: İTÜ Vakfı, 2012.
- Karaduman M., "İnternet ve Gazetecilik", içinde Sevda Alankuş, **Yeni İletişim Teknolojileri ve Medya**, İstanbul: BİA-IPS İletişim Vakfı, 2005, s. 141-154.
- Karaganis J., **Shadow Libraries: Access to Knowledge in Global Higher Education**, Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2018.
- Karayaman M., "İzmir Radyosunun Kuruluşu ve İlk Yıllarındaki Faaliyetleri", **Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi / Journal Of Modern Turkish History Studies**, XVIII/37 (2018-Güz/Autumn), s. 563-588.
- Kartay H., "250. Yılında Basım Sanayimiz ve Sorunları", **Bildiriler: Basım ve Yayıncılığımızın 250. Yılı Bilimsel Toplantısı 10-11 Aralık 1979**, Ankara: Türk Kütüphaneciler Derneği Yayını, 1980.
- Kasapoğlu S., **Sinema Salonlarının Dönüşümü: İzmir Örneği**, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2015.
- Kasım M., "Türkiye'de Özel/Tecimsel Radyo Yayıncılığının Gelişim Süreci ve Konya'daki Tecimsel Radyolar Üzerine Bir İnceleme", **Selçuk İletişim**, 5 (4), 2009, s. 118-135.
- Kavas U., **Türkiye'de Basın Fotoğrafçılığının Görsel Tarihi: Osmanlı'dan 1960'a**, 1. Kitap, Ankara, 2008.
- Kejanlıoğlu B. D., "Türkiye'de Radyo Televizyon Yayıncılığı Siyaseti", içinde S. Alankuş (ed.), **Radyo ve Radyoculuk**, İstanbul: IPS İletişim Vakfı Yayınları, no: 8, 2005.
- Kejanlıoğlu B. D., **Türkiye'de Medyanın Dönüşümü**, Ankara: İmge Kitabevi, 2004.
- Keleş A. R. ve Sal Y. (ed.), **Hack Kültürü ve Hactivizm: Yeni bir Siyaset Biçimi (Mustafa Akgül'e Armağan)**, İstanbul: Alternatif Bilişim Derneği, 2013.
- Keller U., "Fotoğraf Haberciliğinin İlk Zamanları", içinde D. Crowley ve P. Heyer (ed.), **İletişim Tarihi: Teknoloji, Kültür, Toplum**, Ankara: Phoenix, 2010.
- Kellner D., "Habermas, the Public Sphere, and Democracy: A Critical Intervention", içinde L. E. Hahn (ed.) **Perspectives on Habermas**. Open Court, 2000, s. 259-288.
- Keloğlu İşler E. İ. ve Analı S., "Voice of America'dan Ankara Radyosu'na: Kore Savaşında Kamuoyu Oluşturma". **İletişim Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi**, Sayı: 22, 2015, s. 83-99.
- Keser U., "Kıbrıs Türk Mücadel Tarihinde İletişim (1955-1974)", **Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi**, XVIII/36, 2018, s.361-411.

- Kesici, İ. "Yatırım Politikaları ve Renkli Televizyon", **Televizyonda Renkli Yayın Sempozyumu 11-12 Mart 1982**, Yayına Hazırlayan: Zafer Özcan, AİTİA Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksekokulu Yayını no: 19, Ankara, 1982.
- Kinget P., "The World Is Analog", **Circuit Cellar**, Sayı: 292, 2014, <http://circuitcellar.com/tech-the-future/kinget-the-world-is-analog/> (erişim: 2.4.2015).
- Kirsner S., **Fans, Friends & Followers: Building an Audience and a Creative Career in the Digital Age**, CinemaTech Books, 2010. <http://scottkirsner.com/fff/FFF-ebook-SXSW.pdf> (Erişim: 22.03.2018).
- Kılıç Ç., "Anadolu'da Kullanılan İlk İletişim Araçları", Mehmet Gülnar, "Anadolu'da Yazının Tarihi", içinde Engin Çağlak (ed.), **Bu Toprakların İletişim Tarihi**, Ankara: Nobel, 2016, s. 45-60.
- Kırlı S., **Türk Yazılı Basınında Görselliğin Yeri ve Basın Fotoğrafçılığındaki Teknolojik Yenilikler**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2009.
- Klingenfuss J., **1998 Guide to Utility Radio Stations**, Tuebingen, 1998.
- Kocabaşoğlu U., "1919-1938 Dönemi Basınına Toplu Bir Bakış", **Yıllık: SBF Basın Yayın Yüksekokulu VI**, Ankara, 1982.
- Kocabaşoğlu U., **Şirket Telsizinden Devlet Radyosuna: TRT Öncesi Dönemde Radyonun Gelişimi ve Türk Siyasi Hayatı İçindeki Yeri**, Ankara: AÜSBF Yayını, 1980.
- Koç K. K., "Önsöz", içinde McKenzie Wark, **Bir Hacker Manifestosu**, İstanbul: Altı-kırkbeş, 2008.
- Koğlu O., **Osmanlı Dönemi Basınının İçeriği**, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayını, 2010.
- Koğlu O., **Osmanlı Döneminde Basın Teknikleri ve Araçları**, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, 2010.
- Koğlu O., **Osmanlı'dan Günümüze Türkiye'de Basın**, İstanbul: İletişim Yayınları, 1992.
- Koğlu O., "İlk Türkçe Gazete Vakayı-i Mısıriyye", **Tarih ve Toplum Dergisi**, 10, 1988.
- Kondratieff, N. D. "The long waves in economic life", **Review of Economic Statistics**, 17 (6), 1935, s. 105-115. <http://threecrises.org/wp-content/uploads/2015/01/Long-Waves-in-Economic-Life.pdf> (Erişim: 14.06.2016).
- Konrapa Karlıdağ S., **Fikirlerimizin Sahibi Kim? Türkiye'de Müzik Endüstrisinde Telif Hakları Politikaları**, İstanbul: Kalkedon, 2010
- Kremer J., "Policing cybercrime or militarizing cybersecurity? Security mindsets and the regulation of threats from cyberspace", **Information & Communications Technology Law**, 2014, 23(3), s. 220-237.
- Krull K., **Marie Curie**, Penguin Group, Puffin Books, 2007.
- Kubilay Ç., "'Tamamlanmamış Bir Proje'nin Peşinde Bir Düşünür: Modernlik Post-modernlik Tartışmaları Bağlamında Jürgen Habermas'ın Türkiye'de Alınlanması", içinde D. B. Kejanlıoğlu (ed.), **Zamanın Tozu: Frankfurt Okulunun Türkiye'deki İzleri**, Ankara: Deki, 2011.
- Kubilay Ç., **Cumhuriyetin Kuruluş Yıllarında Telekomünikasyon Politikaları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2003.

- Kurbanoğlu, S., "Sanal Gerçeklik", **Bilim ve Ütopya**, Haziran 1995.
- Kuruoğlu H., **Propaganda ve Özgürlük Aracı Olarak Radyo**, Ankara: Nobel Yayın, 2006.
- Kuyucu M., "History of Satellite TV Broadcasting and Satellite Broadcasting Market in Turkey", **International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS)**, 3(3), s. 85-107, 2015.
- Kuyucu M., "Türkiye'de Özel Radyo Yayıncılığı: Ulusal Ölçekte Yayın Yapan Radyo Kanallarının Yapıları Üzerine Bir Araştırma", **Global Media Journal (Turkish Edition)**, 4(7), 2013, s. 135-155.
- Kuyucu M., "Radyonun Müzik Kutusuna Dönüşümü: Radyo Program Türleri ve Tercih Edilirlik Oranları", **E-Journal of New World Sciences Academy NWSA-Humanities**, October 8(4), 2013, s. 372-400.
- Landow G. P., **Hypertext 3.0: Critical Theory and New Media in an Era of Globalization**, Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2006.
- Latar N. L., **Robot Journalism: Can Human Journalism Survive?**, Singapur: World Scientific, 2018.
- Lerner D., **The Passing of Traditional Society: Modernizing the Middle East**. New York: Free Press. 3 baskı, 1966.
- Lievrouw L. A. ve Finn T. A., "Identifying the common dimensions of communication: the communication systems model", içinde B.D. Ruben ve L.A. Lievrouw (ed.), **Mediation, Information and Communication: Information and Behavior**, Cilt: 3. New Brunswick, NJ: Transaction, 1990, s. 37-65.
- Lievrouw L. A., **Alternative and Activist New Media**, Cambridge: Polity, 2011.
- Lipkin N., "Examining Indie's Independence: The Meaning of "Indie" Games, the Politics of Production, and Mainstream Cooptation", **Loading: The Journal of the Canadian Game Studies Association**, 7(11), 2013, s. 8-24.
- Litman B. R., "The Changing Role of The Television Networks", içinde A. Alexander, J. Owers, R. Carveth (ed.), **Media Economics: Theory and Practice**, New Jersey: LEA Publishers, 1993.
- Lombardi M., "Time Signal Stations: Does Anybody Really Know What Time It Is?", **Popular Communications**, Şubat, 2006 s. 8-19.
- Lyon D. **Gözetim Çalışmaları: Genel Bir Bakış**, İstanbul, Kalkedon, 2013.
- Lyon D., **Elektronik Göz: Gözetim Toplumunun Yükselişi**, İstanbul: Sarmal Yayınevi, 1997.
- Luyken G. M., "New Communications Technology and Global Information Handling", içinde J. D. Slack ve F. Fejes (ed), **The Ideology of The Information Age**, New Jersey: Ablex Publishing Corporation, 1987.
- MacKenzie D., "Marx and the Machine", **Technology and Culture**, Vol. 25, No. 3. 1984, s. 473-502.
- Magoun A. B., **Television: The Life Story of a Technology**, Londra: Greenwood Press, 2007.
- Mandel E., **Geç Kapitalizm**, İstanbul: Versus, 2008
- Mandel E., **Long Waves of Capitalist Development: A Marxist Interpretation**, Verso, 1995.
- Manguel A., **Okumanın Tarihi**, İstanbul: YKY, 2004.

- Manovich L., "Old Media as New Media: Cinema" içinde Dan Harries (ed.), **The New Media Book**, Londra: BFI, 2002, s. 209-218.
- Mansell R., "Designing Electronic Commerce", içinde Robin Mansell ve Roger Silverstone (ed.), **Communication by Design: The Politics of Information and Communication Technologies**, New York: Oxford Press, 1996.
- Mansell R. ve Nordenstreng K., "Great Media and Communication Debates: WSIS and the MacBride Report", **Information Technologies and International Development**, 3(4), 2006, s. 15-36.
- Marcuse H., **Tek Boyutlu İnsan: İleri İşleyim Toplumunun İdeolojisi Üzerine İncelemeler**, İstanbul: İdea, 1986.
- Marttin V., "Hüsn-i Hatt ve Hüsn-i Hattın Kullanım Alanları", içinde Engin Çağlak (ed.), **Bu Toprakların İletişim Tarihi**, Ankara: Nobel, 2016, s. 75-93.
- Marx G. T., **Windows into the Soul: Surveillance and Society in an Age of High Technology**, Chicago: The University of Chicago Press, 2016.
- Marx K., **Grundrisse: Ekonomi Politğin Eleştirisinin Temelleri** [Ham Taslak], 1857-1858, 1. Kitap, Ankara: Sol Yayınları, 2. Baskı, 2013.
- Marx K., **Felsefenin Sefaleti: Proudhon'un Sefaletin Felsefesi'ne Yanıt**, Ankara: Sol Yayınları, 2011.
- Marx K., **Kapital**, 1. Cilt, Ankara: Sol Yayınları, 2003.
- Marx K., **Kapital**, 2. Cilt, Ankara: Sol Yayınları, 2003.
- Marvin C., **When Old Technologies Were New: Thinking About Electric Communication in the Late Nineteenth Century**. New York: Oxford University Press, 1988.
- Mason P., **Postcapitalism: A Guide to Our Future**, Penguin, 2015.
- Mattelart A., **Gözetim Küreselleşmesi: Güvenileştirme Düzeninin Kökeni**, İstanbul: Kalkedon, 2012.
- Mattelart A., **İletişimin Dünyasallaşması**, 2. Basım, İstanbul: İletişim Yayınları, 2005.
- Mattelart A., **Bilgi Toplumu Tarihi**, İstanbul: İletişim Yayınları, 2004
- McCarthy G., "Electronic Mail", içinde A. E. Grant ve J. H. Meadows (ed.), **Communication Technology Update**, Focal Press, Boston, 1998.
- McChesney R. W., **Rich Media, Poor Democracy: Communication Politics in Dubious Times**, University of Illinois Press, Urbana, 1999
- McClella III J. E. ve Dorn H., **Dünya Tarihinde Bilim ve Teknoloji**, Arkadaş Yayınları, Ankara, 2006.
- McDougall W. A., **The Heavens and the Earth: A Political History of the Space Age**, Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1985.
- McGillem C. D. ve McLauchlan W. P., **Hermes Bound: The Policy and Technology of Telecommunications**, Perdue University, Indiana, 1978.
- McGuigan J., "The Neoliberal Self", **Culture Unbound**, 6, 2014, s.223-240.
- McLuhan M., **Gutenberg Galaksisi: Tipografik İnsanın Oluşumu**, İstanbul: YKY, 2014.
- McLuhan M., **Understanding Media: The Extensions of Man**, McGraw-Hill, 1964.
- Medeni İ.T. ve Aktaş Z., "Veri Toplumundan Bilgi Toplumuna Dört Düzeyli Bir Toplum Modeli", **III. Ağ ve Bilgi Güvenliği Sempozyumu**, 5-6 Şubat 2010, Milli Kütüphane, Ankara, 2010.

- Medina E., **Cybernetic Revolutionaries Technology and Politics in Allende's Chile**, Cambridge: MIT Press, 2011.
- Melody W.H., "The Information Society: The Transnational Economic Context and Its Implications", içinde Gerald Sussman ve John A. Lent (ed.), **Transnational Communications: Wiring The Third World**, Newbury Park: Sage Publications, 1991.
- Menke M. ve Schwarzenegger C., "On the relativity of old and new media: A lifeworld perspective", **Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies**, s. 1-16, 2019.
- Mickiewicz E. P., **Media and The Russian Public**, New York: Praeger Publications, 1981.
- Milnes M.D., "Wireless Telephony: Cellular, PCS, and MSS", içinde A. E. Grant ve J. H Meadows (ed.), **Communication Technology Update**, Boston: Focal Press, 1998.
- Mishkind B., "Who is On First?", <http://www.broadcast.net/~barry/> (Erişim: 2.6.2001).
- Mitcham C., "Philosophy and The History of Technology", içinde G. Bugliarello ve D. B. Doner (ed.), **The History and Philosophy of Technology**, Urbana: University of Illinois Pres, 1979.
- Moammer K., "US Government Bans Intel, Nvidia and AMD From Selling High End Chips To The Chinese Government", **WCCF (Where Consumers Come First) Tech**, 14.04.2015, <http://wccftech.com/us-government-bans-intel-nvidia-amd-chips-china/> (Erişim: 1.2.2016).
- Mosco V., **To The Cloud: Big Data in a Turbulent World**, New York: Routledge, 2016.
- Mosco V., **The Political Economy of Communication**, Londra: Sage, 2009.
- Mosco V. ve Fuchs C., **Marx Geri Döndü: Medya, Meta ve Sermaye Birikimi**, Türkçe yayını derleyen: F. Başaran, Ankara: Nota Bene, 2014.
- Möckelmann R., **İkinci Vatan: Türkiye-Ernst Reuter'in Ankara Yılları**, İş Bankası Kültür Yayınları, 2016.
- Morris M. ve Ogan C., "The Internet as Mass Medium", **Journal of Communication**, 46(1), 1996, s. 39-50.
- Munck R., **Marx@2000: Geç Marksist Perspektifler**, İstanbul: Kitap Yayınevi, 2003.
- Mungo P. ve Clough B., **Sıfıra Doğru: Veri Suçları ve Bilgisayar Yeraltı Dünyası**, Ankara: İletişim Yayınları, 1999.
- Mutlu E., **Televizyon ve Toplum**, Ankara: TRT Yayını, 1999.
- Münir M., **Sabah Olayı: Sabah ve Dinç Bilgin'in Öyküsü**, İstanbul: Altın Kitaplar, 1993.
- Namal, Y., "Türkiye'de 1933-1950 Yılları Arasında Yükseköğretime Yabancı Bilim Adamlarının Katkıları", **Yükseköğretim ve Bilim Dergisi**, 2012, 2(1), s. 14-19.
- Nebil F. S., "Bitimine 7 ay kalan Fatih Projesi'nin sadece yüzde 8'i tamamlandı!", **T24.com**, 26 Mayıs 2015, (Erişim: 27.12.2016).
- Nebil F. S., "İnterneti Ülkeye İlk Getiren Hocamız, Prof. Dr. Oğuz Manas'ı Kaybettik", <https://turk-internet.com/interneti-ulkeye-ilk-getiren-hoca-miz-prof-dr-oguz-manas-i-kaybettik/> (Erişim: 2.12.2018).
- Newfield C., **The Great Mistake: How We Wrecked Public Universities and How We Can Fix Them**, Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2016.
- Newhagen J. E. ve Rafaeli S., "Why Communication Researchers Should Study The Internet: A Dialogue", **Journal of Communication**, 46(1), 1996, s. 4-13

- Niedzwiecki H., **Dikizleme Günlüğü**, İstanbul: Ayrıntı, 2010.
- Nielsen, **Advertising & Audiences: State of the Media**, 2014, s. 14, https://www.nielsen.com/content/dam/nielsen/global/jp/docs/report/2014/Nielsen_Advertising_and_%20Audiences%20Report-FINAL.pdf (Erişim: 2.5.2016).
- Nişanyan S., **Sözlerin Soyağacı: Çağdaş Türkçenin Etimolojik Sözlüğü**, İstanbul: Everest Yayınları, 2009.
- NTIA, **Falling Through the Net: a Survey of the "Have Nots" in Rural and Urban America**. 1995. <https://www.ntia.doc.gov/ntiahome/fallingthru.html> (Erişim: 4.4.2016).
- Nordenstreng K., "The History of NWICO and It's Lessons", içinde Frau-Meigs, Nicey, Tupper, Palmer ve Pohle (ed.), **From NWICO to WSIS: 30 Years of Communication Geopolitics: Actors and Flows, Structures and Divides**, Intellect Books - European Communication Research and Education Association, 2012, s. 29-40
- Odabaşı İ. A., **Milli Sinema: Osmanlı'da Sinema Hayatı ve Yerli Üretime Geçiş**, İstanbul: Dergah, 2017.
- Onaran A. Ş., **Türk Sineması**, 1. Cilt, Kitle Yayınları, 1994.
- Onarır B., **Bir kamusal yayıncılık seçeneği olarak Türkiye'deki üniversite radyoları**, Yüksek Lisans Tezi, Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.
- Ong W.J., **Sözlü ve Yazılı Kültür: Sözüün Teknolojikleşmesi**, İstanbul: Metis Yayınları, 1995.
- O'Neil C., **Weapons Of Math Destruction: How Big Data Increases Inequality And Threatens Democracy**, New York: Crown, 2016.
- Oral A. "Gelemiş (Patara) Telsiz Telgraf İstasyonu". **Telepati Telekom Dergisi**, Sayı: 167, 2009.
- O'Regan G., **A Brief History of Computing**, 2012, Londra: Springer-Verlag.
- Oskay Ü., **Toplumsal Gelişimde Radyo ve Televizyon: Geri Kalmışlık Açısından Olanaklar ve Sınırlar**, Ankara: Sevinç, 1971.
- Orsenna E., **Kağıt Yolunda: Küreselleşme Üstüne Küçük El Kitabı**, İstanbul: Metis, 2013.
- Osolnik, **The MacBride Report – 25 Years Later: An Introduction**, **Javnost – The Public**, 12(3), 2005, s. 5-12.
- Ozankaya Ö., **Toplumbilim Terimleri Sözlüğü**, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1975.
- Önay A., "Türkiye'de Telefon Teşkilatının Kuruluşu", içinde E. İhsanoğlu ve M. Kaçar (ed.), **Çağın Yakalayan Osmanlı Devleti'nde Modern Haberleşme ve Ulaştırma Teknikleri**, İstanbul: İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi, 1995.
- Öngel F. S., "Vasıf kürselleşirken, değersizleşen emek", içinde Z. Tül Akbal Sualp ve Burçe Çelik (ed.), **Devrim yahut Vasat: Üretim, Deneyim ve Teknoloji**, İstanbul: Bağlam Yayınları, 2012, s.51-69.
- Öngören M. T., "Ankara, İstanbul ve İzmir Dışındaki İl Radyoları Ne Durumda?" **Cumhuriyet**, 11 Ekim 1976.
- Öngören M. T., "Hakkâri Radyosu", **Cumhuriyet**, 11 Aralık 1978.
- Örnek C., **Türkiye'nin Soğuk Savaş Düşünce Hayatı: Antikomünizm ve Amerikan Etkisi**, İstanbul: Can Sanat Yayınları, 2015.

- Özakgün K., **Yaygın Çiftçi Eğitimi Projesi: Kullanımlar ve Doyumlar Yaklaşımı Açısından Bir Alan Çalışması**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996.
- Özakman T., **Radio Notları**, Ankara: Ayyıldız, 1969.
- Özbek M., (ed.). **Kamusal Alan**, İstanbul: Hil Yayınları, 2004.
- Özçağlayan M., "Türkiye'de Televizyon Yayıncılığının Gelişimi", **Selçuk İletişim**, 1(2), 2000, s. 41-52.
- Özçağlayan M., **Yeni İletişim Teknolojileri ve Değişim**, İstanbul: Alfa, 1998.
- Özendes E., **Osmanlı İmparatorluğu'nda Fotoğrafçılık: 1839-1923**, İstanbul: Yem Yayın, 2013.
- Özerkan Ş. A., "İletişim Teknolojisi ve İnsan", **Marmara İletişim Dergisi**, Ocak 1995.
- Özgit A. ve Çağıltay K., **Türkiye'de İnternet: Dünü, Bugünü, Yarını**, Yayınlanmamış rapor, ODTÜ-BİDB, 1996. (DOI: 10.13140/2.1.4952.7848)
- Özgüç A., **Başlangıcından Bugüne Türk Sinemasında İlkler**, İstanbul: Yılmaz Yayınları, 1990.
- Özlem D., "Teknoloji İnsani Amaçlar için bir Araçtır", **Muğla Üniversitesi SBE Dergisi**, Bahar, Sayı 8, 2002.
- Özlem D., "Giriş: Heidegger ve Teknik", içinde Martin Heidegger, **Tekniğe İlişkin Soruşturma**, çev.: Doğan Özlem, İstanbul: Paradigma Yayınları, 1998.
- Özön N., **İlk Türk Sinemacısı Fuat Uzknay**, Türk Sinematek Derneği Yayını, 1970.
- Özön N., **Sinema: Uygulayımı, Sanatı, Tarihi**, İstanbul: Hil Yayınları, 1985.
- Öztoprak S., "6475 Sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile Yeniden Yapılandırılan Posta Hizmetleri Teşkilatı: PTT A.Ş.", **Ankara Barosu Dergisi**, 2, 2014, s. 375-394.
- Öztürk S., **Osmanlı'da İletişimin Diyalektiği**, Ankara: Phoenix, 2010
- Öztürk S., "Cumhuriyet Türkiye'sindeki Sinema Uygulamalarını İletişim Sosyolojisi Açısından Yeniden Değerlendirmek" içinde N. Güngör (ed.), **Cumhuriyet Döneminde İletişim: Kurumlar, Politikalar**, Ankara: Siyasal Kitabevi, 2010, s. 307-338.
- Özuyar A., **Sinemanın Osmanlıca Serüveni**, Ankara: De Ki Yayınları, 2008.
- Parsons P. R., **Blue Skys: A History of Cable Television**, Philadelphia: Temple Uni. Press, 2008.
- Pasachoff N., **Marie Curie: And the Science of Radioactivity**, Oxford University Press, 1996.
- Pavlik J. V., **Journalism and New Media**, New York: Columbia University Press, 2001.
- Pavlik J. V., **The New Media Technology: Cultural and Commercial Perspectives**, Boston: Allyn and Bacon, 1998.
- Pendakur M., "A Political Economy of Television: State, Class, and Corporate Confluence in India", içinde Gerald Sussman ve John A. Lent (ed.), **Transnational Communications: Wiring The Third World**, Newbury Park: Sage Publications, 1991.
- Penley C. ve Ross A., **Technoculture**, University of Minnesota Press, 1991.
- Perez, C., ve Soete, L., 1990. "Catching up in Technology: Entry Barriers and Windows of Opportunity", içinde Dosi et all. (ed.), **Technical Change**, Londra: Pinter Publishers, 1990.
- Perrin, J., **Teknoloji Transferi**, İstanbul: Cep Üniversitesi İletişim Yayınları, 1992.

- Peters J., **The Idealist: Aaron Swartz and the Rise of Free Culture on the Internet**, New York: Simon & Schuster, 2016.
- Peters B., **How Not to Network a Nation The Uneasy History of the Soviet Internet**, Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2016.
- Peters M. A. ve Bulut E., **Bilişsel Kapitalizm: Eğitim ve Dijital Emek**, Ankara: Nota Bene, 2014.
- Pettman D., **Sonsuz Dikkat Dağınıklığı: Güncel Yaşamda Sosyal Medyaya Odaklanmak**, İstanbul: Sel Yayıncılık, 2017.
- Pfaffenberger B., "A Standing Wave in the Web of Our Communications", içinde Christopher Lueg ve Danyel Fisher (ed.), **Usenet and the Socio-Technical Construction of Cyberspace Values, From Usenet to CoWebs: Interacting with Social Information Spaces**, Londra: Springer-Verlag, 2003, s. 20-44.
- Picard R. G., "Economics of Daily Newspaper Industry", içinde A. Alexander, J. Owers, R. Carveth (ed.), **Media Economics: Theory and Practice**, New Jersey: LEA Publishers, 1993.
- Pleikys R., "Radio Jamming in the Soviet Union, Poland and others East European Countries", **Antentop**, 8, 2006, <http://www.antentop.org/008/jamm008.htm> (Erişim: 14.4.2016)
- Poe M. T., **İletişim Tarihi: Konuşmanın Evriminden İnternete Medya ve Toplum**, İstanbul: Işık Yayınları, 2015.
- Polat İ. E., **Haçlılara Kılıç ve Kalem Çekenler**, İstanbul: Vadi Yayınları, 2016.
- Ponemon Institute, **Cost of Cybercrime: Ninth Annual Cost of Cybercrime Study**, 2019. https://www.accenture.com/_acnmedia/pdf-96/accenture-2019-cost-of-cybercrime-study-final.pdf (Erişim: 2.8.2019)
- Pool G. A., "A New Gulf in American Education, the Digital Divide", **New York Times**, 29.01.1996.
- Poster M., **The Mode of Information: Poststructuralism and Social Context**, Oxford: Polity Press, 1990.
- Postigo H., "Capturing Fair Use For The Youtube Generation: The Digital Rights Movement, the Electronic Frontier Foundation and the user-centered framing of fair use", **Information, Communication & Society**, 11(7), 2008, s. 1008-1027.
- Postman N., **Teknopoli: Yeni Dünya Düzeni**, İstanbul: Paradigma, 2006.
- Postman N., **Televizyon: Öldüren Eğlence: Gösteri Çağında Kamusal Söylem**, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 1999.
- Potter S. J., **Broadcasting Empire: The BBC and the British World, 1922-1970**, Oxford, 2012.
- Pouzevara, S., Dincer, A., Kipp, S., ve Sariisik, Y., **Turkey's FATIH project: A plan to conquer the digital divide or a technological leap of faith?** Research Triangle Park, NC & Istanbul, Turkey: RTI International & Education Reform Initiative (ERI), 2013.
- Poyraz-Doğan Y., **The Turkish Telecommunications Satellite System Turksat: A Contextual Analysis**, Yüksek Lisans Tezi, Texas Tech University, 1996.
- Pride W. M., Ferrell O. C., Lukas B., Schembri S., Niininen O., **Marketing Principles**, Cengage Learning Australia, 2014.
- Pritchard J., **Newnes Short Wave Listening Handbook**, Heinemann Newnes, 1989.

- PTT, **İstiklal Harbimizde PTT**, Ankara: PTT Genel Müdürlüğü Yayını, 2009.
- Qui J. L., "Goodbye iSlave: Making Alternative Subjects Through Digital Objects", içinde David Chandler ve Christian Fuchs (ed.), **Digital Objects Digital Subjects: Interdisciplinary Perspectives on Capitalism, Labour and Politics in the Age of Big Data**, Londra: University of Westminster Press, 2019, s. 151-164.
- Raviola E. ve Hartman B., "Business perspectives on work in news organizations", **Journal of Media Business Studies**, 2009, 6(1), s. 7-36.
- Reeves T. C. ve Oh E., "Generational Differences", içinde Spector, Merrill, Merriënboer ve Driscolls (ed.), **Handbook of Research on Educational Communications and Technology**, Lawrence Erlbaum Associates, 2008, s. 295-303.
- Reinecke I., **Electronic Illusions**, New York: Penguin, 1984.
- Reklamcılar Derneği, **Türkiye Medya Yatırımları**, http://rd.org.tr/doc/RD_TABLO_2017_MART.pdf (Erişim: 2.2.2017).
- Rheingold H., **The Virtual Community: Homesteading on the Electronic Frontier**, Perseus Books, 1993.
- Rigel N., **Elektronik Rönesans: Uydu Yayın ve Kablolu TV Teknolojisiyle İzlenen Körfez Savaşı**, İstanbul: Der Yayınları, 1981.
- Roberts A., **The History of Science Fiction**, Palgrave, 2006.
- Roberts A., **Science Fiction**, Routledge, 2000.
- Robins K. ve Aksoy A., "Whoever Looks Always Finds: Transnational Viewing and Knowledge-Experience", içinde Jean K. Chalaby (ed.), **Transnational Television Worldwide: Towards a New Media Order**, Londra: Tauris, 2005, s. 14-42.
- Roddy D., **Satellite Communications**, 4. Basım, New York: McGraw-Hill, 2006.
- Rohde J., "Gray Matters: Social Scientists, Military Patronage, and Democracy in the Cold War", **Journal of American History**, 2009, 96 (1), s. 99-122.
- Romer P. M., "Endogenous Technological Change", **Journal of Political Economy**, 98, 1990. s. 71-102.
- Rooney P. R. "Cross-Media Cultural Consumption and Oscillating Reader Experiences of LateVictorian Dramatizations of the Novel: The Case of Fergus Hume's Madame Midas (1888)", içinde P. R. Rooney ve A. Gasperini (ed.), **Media and Print Culture Consumption in NineteenthCentury Britain: The Victorian Reading Experience**. Palgrave Macmillan, s. 165-182.).
- Rosen H. A., "Syncom: World's First Geostationary Satellite", içinde D. K. Sachdev (ed.), **Success Stories in Satellite Systems**, 2009, <https://thespaceshow.files.wordpress.com/2012/05/syncom-chapter-for-book-final-copy.pdf> (Erişim: 2.3.2016).
- Rosen L. D., Sears D. C. ve Weil M.M., "Computerphobia", **Behavior Research Methods, Instruments, & Computers**, 19(2), 1987, s. 167-179.
- Rouhiainen L., **Artificial Intelligence: 101 Things You Must Know Today About Our Future**, CreateSpace Independent Publishing Platform, 2018.
- RTÜK, 2018 İzleme Eğilimleri Araştırması, <https://www.rtuk.gov.tr/assets/Icerik/AltSiteler/televizyonizlemeegilimleriarastirmasi2018.pdf> (Erişim: 12. 12.2018)
- Russell S. J. ve Norvig P., **Artificial Intelligence A Modern Approach**, Upper Saddle River NJ: Pearson Education, 2003.

- Saardchom N., "Design Patent War: Apple versus Samsung", **South Asian Journal of Business and Management Cases**, 3(2), 2014, s. 221-228.
- Sabra A. I., **The Optics of Ibn al-Haytham**, University of London, 1989. https://monoskop.org/File:The_Optics_of_Ibn_Al-Haytham_Books_I-III_On_Direct_Vision_Sabra_1989.pdf (Erişim: 4.4.2016).
- Saka E., "Türkiye'de İnternet", içinde Erkan Saka (ed.), **Türkiye İnternet Tarihi**, İstanbul: Alternatif Bilişim Derneği, 2019, s. 4-71.
- Sale K., "General Ludd'ın Başarıları: Ludditlerin Kısa Tarihi", içinde G. Ruivenkamp, J. Jongerden ve M. Öztürk (ed.), **Teknoloji ve Toplum: Yıkıcı Bir Direniş ve Yeniden Yapılanma**, İstanbul: Kalkedon, 2010.
- Sanders B., **Öküzün A'sı: Elektronik Çağda Yazılı Kültürün Çöküşü ve Şiddetin Yükselişi**, İstanbul: Ayrıntı, 2010.
- Sassen S., "Digital Networks and Power", içinde M. Featherstone ve S. Lash (ed.), **Spaces of Culture: City, Nation, World**, Londra: Sage, 1999, s. 49-63.
- Say C., **50 Soruda Yapay Zeka**, İstanbul: Bilim ve Gelecek, 2018.
- Sayılı A., **Bilim Tarihi: Hayatta En Hakiki Mürşit İlimdir**, 2. Basım, İstanbul: Gündoğan Yayınları, 2010.
- Sayıştay, **TÜRKSAT Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. (TÜRKSAT) 2012 Yılı Raporu**, 2012.
- Schafer V. ve Thierry B. G., "From the Minitel to the Internet: The Path to Digital Literacy and Network Culture in France (1980s-1990s)", içinde Gerard Goggin ve Mark McLelland (ed.), **The Routledge Companion to Global Internet Histories**, New York: Routledge, 2017, s. 77-89.
- Schiller D., **Digital Capitalism: Networking the Global Market System**, MIT Press, 2000.
- Schiller H., **Zihin Yönlendirenler**, İstanbul: Pınar Yayınları, 1993.
- Schiller H., **Information Inequality: The Deepening Social Crisis in America**, New York: Routledge, 1996.
- Schlüsselberg E. ve Harward V.J., "Multimedia: Information Alchemy or Conceptual Typography?", içinde Edward Barrett (ed.), **Sociomedia: Multimedia, Hypermedia and The Social Construction of Knowledge**, Massachusetts: The MIT Press, 1992.
- Schmidt F. A., "The Good, the Bad and the Ugly: Why crowdsourcing needs ethics", **IEEE Third International Conference on Cloud and Green Computing**, 2013.
- Schramm W., **Mass Media and National Development: The Role of Information in the Developing Countries**, California: Stanford University Press, 1964.
- Schryen G., "Anti-spam legislation: An analysis of laws and their effectiveness", **Information & Communications Technology Law**, 2007, 16(1), s. 17-32.
- Schudson M., "Yeni Gazetecilik", içinde D. Crowley ve P. Heyer (ed.), **İletişim Tarihi: Teknoloji, Kültür, Toplum**, Ankara: Phoenix, 2010, s. 208-217.
- Sedman D., "Radio Broadcasting", içinde A. E. Grant ve J. H Meadows (ed.), **Communication Technology Update**, Boston: Focal Press, 1998.
- Seel P. B. ve Dupagne M., "Advanced Television", içinde A. E. Grant ve J. H Meadows (ed.), **Communication Technology Update**, Boston: Focal Press, 1998.

- Sellen A. J. ve Harper R. H. R., **The Myth of the Paperless Office**, Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2002.
- Sennett R., **Kamusal İnsanın Çöküşü**, 3. Basım, İstanbul: Ayrıntı, 2010.
- Sennett R., **Yeni Kapitalizm Kültürü**, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2009.
- Sennett R., **Karakter Aşınması; Yeni Kapitalizmde İşin Kişilik Üzerindeki Etkileri**, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2005.
- Serim Ö., **Türk Televizyon Tarihi: 1952-2006**, İstanbul: Epsilon Yayınları, 2007.
- Sevignani S., **Privacy and Capitalism in the Age of Social Media**, Routledge, 2016.
- Sezgin F., **İslam'da Bilim ve Teknik**, Cilt III, İstanbul: Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. Yayınları, 2008.
- Shah H., **The Production of Modernization: Daniel Lerner, Mass Media, and "The Passing of Traditional Society"**, Temple University Press, 2011.
- Shannon C. E. ve Weaver W., **The Mathematical Theory of Communication**, University of Illinois Press, 1964 <http://www.magmamater.cl/ MatheComm.pdf> (Erişim, 21.2.2016).
- Shiple P., "The Keyboard Blues: Modern Technology and The Rights and Risks of People at Work", içinde Karamjit S. Gill (ed.), **Information Society: New Media, Ethics and Postmodernism**, Londra: Springer, 1996.
- Silverman K., **The Miracle of Analogy, or, The History of Photography**, Stanford University Press, 2015.
- Sissors J. Z. ve Bumba L., **Advertising Media Planning**, Chicago: NTC Business Books, 1990.
- Small Media, **Satellite Jamming in Iran: A War Over Airwaves**, A Small Media Report, 2012. <https://smallmedia.org.uk/sites/default/files/Satellite%20Jamming.pdf> (Erişim: 1.7.2018).
- Smythe D., "On the Audience Commodity and its Work" içinde M. G. Durham and D. M. Kellner (ed.), **Media and Cultural Studies: KeyWorks in Cultural Studies**, Blackwell, 2006, s. 230-256.
- Smythe D., "Communications: Blindspot of Western Marxism", **Canadian Journal of Political and Social Theory**, Vol. 1, No. 3, 1977, s. 1-27.
- Snowden E., **Permanent Record**, Londra: Metropolitan Books, 2019.
- Soyak, A., **Teknolojik Gelişme ve Özelleştirme**, Kavram, İstanbul, 1996.
- Sönmez M., **Medya, Kültür, Para ve İstanbul İktidarı**, İstanbul: Yordam Kitap, 2010.
- Sönmez M., **Filler ve Çimenler: Medya ve Finans Sektöründe Doğan/Anti-Doğan Savaşı**, İstanbul: İletişim Yayınları, 2003.
- Söylemez A., **Medya Ekonomisi ve Türkiye Örneği**, Ankara: Haberal Eğitim Vakfı, 1998.
- Sözeri C. ve Güney Z., **Türkiye'de Medyanın Ekonomi Politikası: Sektör Analizi**, TESEV Yayını, 2011.
- Sparkes V., "Cable Television in The United States: A Story of Continuing Growth and Change", içinde Ralph M. Negrine (ed.), **Cable Television and The Future of Broadcasting**, New York: St. Martin's Press, 1985.
- Sparks C. ve Reading A., **Communism, Capitalism and The Mass Media**, Londra: Sage Publications, 1998.

- Sprenger F., **The Politics of Micro-Decisions: Edward Snowden, Net Neutrality, and the Architectures of the Internet**, Meson Press, 2015.
- Stableford B., "Science Fiction Before The Genre", içinde E. James ve F. Mendelson (ed.), **The Cambridge Companion to Science Fiction**, Cambridge University Press, 2003.
- Stallman R., **Free Software, Free Society: Selected Essays of Richard M. Stallman**, Boston: GNU Press-Free Software Foundation, 2002, <https://www.gnu.org/philosophy/fsfs/rms-essays.pdf> (Erişim: 6.2.2016).
- Standage T., **The Victorian Internet: The Remarkable Story of the Telegraph and the Nineteenth Century's On-line Pioneers**, Walker and Company, 2007.
- Standage T., **The Turk: The Life and Times of the Famous Eighteenth-Century Chess-Playing Machine**, New York: Walker & Company, 2002.
- Standing G., **A Precariat Charter: From Denizens to Citizens**, Londra: Bloomsbury, 2014.
- Standing G., **The Precariat: The New Dangerous Class**, Londra: Bloomsbury, 2011.
- Steinbock A. J., "Heidegger, Gizli Tertibat ve Yahudi Meselesi", içinde Ahmet Aydoğan (ed.), **Heidegger: Teknoloji ve İnsanlığın Geleceği**, İstanbul: Say Yayınları, 2017, s. 129-153.
- Stephen B., **The Story of the Internet**, Essex: Penguin Readers, 2008.
- Stephens M., **A History of News: From the Drum to the Satellite**, New York: Penguin-Viking, 1988.
- Streeter T., **The Net Effect: Romanticism, Capitalism, and the Internet**, New York: New York University Press, 2011.
- Sunshine C. A., "A Brief History of Computer Networking", içinde Sunshine C. A. (ed.), **Computer Network Architectures and Protocols. Applications of Communications Theory**, Boston, MA: Springer, 1989, s. 3-6.
- Susen S., "Critical Notes on Habermas's Theory of the Public Sphere", **Sociological Analysis**, 5(1), 2011, s. 37-62.
- Sussman G., **Communication, Technology, and Politics in The Information Age**, Thousand Oaks: Sage Publications, 1997.
- Şahin Tutuk Z. ve Barutçu B., **Televizyon Diye Bir Şey Varmış: Türkiye'de Televizyonculuğun Başlangıç Öyküsü 1951-1971 İTÜ TV Dönemi**, İstanbul: İTÜ Vakfı Yayınları, 2018.
- Şahinkaya A., "FM Radyo Stüdyo ve Yayın Hizmetleri", **Marmara İletişim Dergisi**, Ocak, 1995.
- Şahinkaya A., "MMDS: Çok Kanallı Mikrodalga TV Dağıtım Sistemleri", **Marmara İletişim Dergisi**, Ekim, 1994.
- Şenel A., **Kemirgenlerden Sömürgenerle İnsanlık Tarihi**, Ankara: İmge, 2006.
- Şenel, A., "Teknedencilik, İndirgemecilik ve Biyolojizm", **Bilim ve Ütopya**, Eylül 1995.
- Şener G. ve Erdikmen A., "Türkiye'de Erken Dönem İnternet Aktivizmi", içinde Erkan Saka (ed.), **Türkiye İnternet Tarihi**, İstanbul: Alternatif Bilişim Derneği, 2019, s. 129-183.
- Şimşir B., **Türk Yazı Devrimi**, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2008.
- Tahtaloğlu H., "Türkiye'de Elektronik Belge Yönetim Sisteminin Kamu Personeli Tarafından Benimsenmesinde Eğitim Faktörü", **Yasama Dergisi**, 37, 2018, s. 124-147.

- Taneja H. ve Mamoria U., "Measuring Media Use Across Platforms: Evolving Audience Information Systems", **The International Journal on Media Management**, 14, 2012, s. 121-140.
- Tankel J. D. ve Williams W., "Resource Interdependence: Radio Economics and The Shift From AM to FM", içinde A. Alexander, J. Owers ve R. Carveth (ed.), **Media Economics: Theory and Practice**, New Jersey: LEA Publishers, 1993.
- Tanrıkut A., **Türkiye Posta ve Telgraf ve Telefon Tarih ve Teşkilât ve Mevzuatı**, Efem Matbaacılık, 1984.
- Tassel J. V., "Computers in Media: Media Asset Management", içinde A. E. Grant ve J. H Meadows (ed.), **Communication Technology Update**, Boston: Focal Press, 1998.
- Taşbaşı K., "Türkiye'de 1990 Sonrası Müzik Endüstrisi ve Görüntü", içinde Cem Pekman ve Barış Kılıçbay (ed.), **Görüntünün Müziği Müziğin Görüntüsü: Sadi Konuralp'e Armağan**, İstanbul: Pan Yayıncılık, 2004, s. 71-85.
- Taşçı, C. N. ve Mutlu, M.E., **Bilgisayar Tarihi**, Alternatif Üniversite, İstanbul: Ağaç Yayıncılık, 1991.
- Taylor F., **Bilimsel Yönetim İlkeleri**, Ankara: Adres Yayınları, 2005.
- Taymaz E., "Kriz ve Teknoloji", **Toplum ve Bilim**, Sayı: 56-61 Bahar, 1993, s. 5-41.
- TBMM, "Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Görüşme Tutanakları: 12 Haziran 2012", **TBMM Tutanak Dergisi**, 24(2), 2012.
- Tekeli İ., **Tarihsel Bağlamı içinde Türkiye'de Yükseköğretimin ve YÖK'ün Tarihi**, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010, s. 327-328.
- Tekin Ş., **Eski Türklere Yazı, Kağıt, Kitap ve Kağıt Damgaları**, İstanbul: Eren Yayıncılık, 1993.
- Teksoy R., **Rekin Teksoy'un Sinema Tarihi**, 1. Cilt, İstanbul: Oğlak Yayınları, 2005.
- Tezçakar Özdemir B., **İmparatorluktan Cumhuriyete Siemens Tarihi: Devlet Arşivlerinden Belgelerle**, Siemens Türkiye Kurumsal İletişim Departmanı, Mas Matbaacılık, 2016.
- Thomas D., **Hacker Culture**, Minneapolis: University of Minnesota Press, 2002.
- Thompson J. B., "Haber Ticareti", içinde D. Crowley ve P. Heyer (ed.), **İletişim Tarihi: Teknoloji, Kültür, Toplum**, Ankara: Phoenix, 2010, s. 174-179.
- Thussu D. K., "Reinventing "Many Voices": MacBride and a Digital New World Information and Communication Order", **Javnost - The Public**, 22(3), 2015, s. 252-263.
- Thussu D. K., "Privatizing Intelsat: Implications for the Global South", içinde M. Raboy (ed.), **Global Media Policy in the New Millennium**, Luton: University of Luton Press, 2002, s. 39-53.
- TMMOB-EMO, **Türk Telekom Özelleştirme Raporu**, Ankara: EMO Yayını, 2017.
- Toffler A., **Üçüncü Dalgı**, İstanbul: Koridor Yayıncılık, 2012.
- Tokgöz, O., **Temel Gazetecilik**, Ankara: İmge Yayınları, 4. Baskı, Ankara, 2000.
- Tollefson J., "China Declared World's Largest Producer of Scientific Articles", **Scientific American**, 2018, <https://www.scientificamerican.com/article/china-declared-world-s-largest-producer-of-scientific-articles/> (Erişim: 12.11.2019).
- Tomur K., Kol İ. ve Bilaçlı C., **Türkiye'de Sinema Hizmetleri Sektör Raporu**, Ankara: Rekabet Kurumu, 2016.

- Tongul N., "Türk Harf İnkılabı", **Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi**, 9(33), 2004.
- Tonyalı Z., **Martin Hedigger'in Teknoloji Yorumu**, Yüksek Lisans Tezi, AÜ-SBE, Ankara, 2005.
- Topdemir H. G., "Leonardo Da Vinci'nin Optik Çalışmaları", **Dört Öge**, Yıl 1, Sayı 2, 2012, s. 37-50.
- Topdemir H. G., **Işığın Öyküsü**, Ankara: TÜBİTAK Yayını, 2007.
- Topdemir H. G., "İbnü'l-Heysen'in Işık Üzerine Adlı Çalışması", **Bellekten**, Cilt 61, Sayı 231, 1997, s.43-65.
- Topsümer F. ve Elden M., **Reklamcılık**, İstanbul: İletişim, 2015.
- Toros T., "İlk Türk Fotoğrafhanesi ve Ferit İbrahim", **Refo Fotoğraf Sanatı Dergisi**, Sayı: 16, 1990.
- Törenli N., **Küreselleşmenin Yol Haritaları: Tekno-Siyasal Paradigmalar**, Ankara: Ütopya, 2011.
- Törenli N., **Bilişim Teknolojileri Temelinde Haber Medyasının Yeniden Biçimlenişi: Yeni Medya, Yeni İletişim Ortamı**, Ankara: Bilim ve Sanat, 2005.
- TRAC, **Türkiye Radyo Amatörleri Cemiyeti Mecmuası**, Yıl: 1, Sayı: 3. 1964.
- TRT, **Türkiye Radyo Televizyon Kurumu 2015 Faaliyet Raporu**, Ankara, 2015.
- TRT, **1980 Yılı Faaliyet ve Mali Bünye Raporu**, Ankara, 1980.
- TRT, **1972 Yılı Faaliyet ve Mali Bünye Raporu**, Ankara, 1973.
- Tuğlacı P., "Ermenilerin Türk Matbaacılığına Katkısı", **Tarih ve Toplum**, Şubat 1991.
- Tuğrul S., **Türkiye'de TRT Olayları**, İstanbul: Koza Yayınları, 1975.
- Tuomi I., "The Lives and Death of Moore's Law", **First Monday**, 7(11), 2002, <http://firstmonday.org/ojs/index.php/fm/issue/view/151> (Erişim: 1.3.2016).
- TÜİK, **Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması**, 2016.
- Türkcan E., **Teknolojinin Ekonomi Politikası**, AİTİA yayını no: 161, Ankara, 1981.
- Türker V. A., "Türkiye'de Grafik Sanatlar Alanında, Özellikle Basım ve Yayıncılığımızın 250. Yılı Bilimsel Toplantısı 10-11 Aralık 1979", Ankara: Türk Kütüphaneciler Derneği Yayını, 1980.
- TÜBİTAK, **ULAKBİM Faaliyet Raporu**, 2018. https://ulakbim.tubitak.gov.tr/sites/images/Ulakbim/2018_tubitakulakbim_faaliyet_raporu_.pdf (Erişim: 10.09.2019).
- TÜRKSAT, **2015 Faaliyet Raporu**. https://www.turksat.com.tr/sites/default/files/kurumsal/turksat_2015_faaliyet_raporu.pdf (Erişim: 2.2.2016).
- TÜRKSAT, **2018 Faaliyet Raporu**. https://www.turksat.com.tr/sites/default/files/turksat_2018_faaliyet_raporu.pdf (Erişim: 18.04.2019).
- Tydeman J. ve Kelm E. J., **New Media in Europe: Satellites, Cable, VCRs, Videotex**, McGraw-Hill, London, 1986.
- Uçkan Ö., "Dijital Aktivizmin Sınır Boyunda Hacktivizm: Anonymous ve RedHack örnekleri", içinde Ali Rıza Keleş ve Yetkin Sal (ed.), **Hack Kültürü ve Hacktivizm: Yeni bir Siyaset Biçimi (Mustafa Akgül'e Armağan)**, İstanbul: Alternatif Bilişim Derneği, 2013, s. 53-79.
- Uğur A., "Yeni İletişim Teknolojileriyle Gelen Yapısal Dönüşüm: ABD Örneği, 1960-1986", **Yıllık 1988**, A.Ü. Basın-Yayın Yüksekokulu, Ankara, 1988.
- Ulaştırma Bakanlığı, **Türkiye Ulusal Enformasyon Altyapısı Anaplanı**

- (TUENA) **Sonuç Raporu**, 1999. http://www.bilgitoplumu.gov.tr/wp-content/uploads/2014/04/Turkiye_Ulusal_Enformasyon_Rapor.pdf (Erişim: 4.5.2016).
- Ulaştırma Bakanlığı, **Türkiye Ulusal Enformasyon Altyapısı Anaplanı (TUENA) Mobil Komünikasyon Sistemleri Çalışma Belgesi**, 1998. <http://www.inovasyon.org/pdf/2102-M-T-A-02.pdf> (Erişim 5.5.2016).
- UNESCO, **Communication and Society Today and Tomorrow, Many Voices One World, Towards a new more just and more efficient world information and communication order**, 1981, <http://unesdoc.unesco.org/images/0004/000400/040066eb.pdf> (Erişim: 2.3.2016).
- UNESCO Türkiye Milli Komisyonu, **Bir Çok Ses Tek Bir Dünya: İletişim ve Toplum-Bugün ve Yarın**, Çev: Ertuğrul Özkök vd., Ankara, 1993.
- USTR, **2019 Special 301 Report**, 2019. (https://ustr.gov/sites/default/files/2019_Special_301_Report.pdf) (Erişim: 6.9.2019).
- Uyanık E. ve Çam İ. D., "Arap Elifbası'ndan Latin Alfabesine Geçiş Sürecinde Garpcı Söylemler", **Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi/Journal Of Modern Turkish History Studies**, XIV/29, 2014, s.189-221.
- Ünal R. ve Şahin M., "Türkiye'de Bölge Radyoculuğu Deneyimi: TRT Çukurova Radyosu Örneği", **Akdeniz İletişim Dergisi**, Sayı: 29, 2018, 332-352.
- Vaitos, C., "The Process of Commercialization of Technology in Andean Pact", içinde Hugo Radice (ed.), **International Firms and Modern Imperialism**, Penguin, 1979.
- Valdes M. I., "Third World Countries and Conflicting Ideologies of The Information Age", içinde J. D. Slack ve F. Fejes (ed.), **The Ideology of The Information Age**, New Jersey: Ablex Publishing Corporation, 1987.
- Van Dijk J., **Ağ Toplumu**, Üçüncü basım, İstanbul: Epsilon Kafka Yayınları, 2016.
- Van Dijk J. ve Hacker K., "The Digital Divide as a Complex and Dynamic Phenomenon", **The Information Society**, 2003(19), s. 315-326.
- Van Keuren D. K., "Moon in Their Eyes: Moon Communication Relay at the Naval Research Laboratory, 1951-1962", içinde Andrew J. Butrica (ed.), **Beyond The Ionosphere: Fifty Years of Satellite Communications**, Washington: The NASA History Series, 1997, s. 9-18.
- Vannini P., "Material Culture and Technoculture as Interaction", içinde P. Vannini (ed.), **Material Culture and Technology in Everyday Life: Ethnographic Approaches**, New York: Peter Lang Publishing, 2009.
- Varlık B., "Yerel Basının Öncüsü: Vilayet Gazeteleri", **Tanzimattan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi**, İstanbul: İletişim Yayınları, C. 1, 1985.
- Varlık B., "Osmanlı Döneminde Türkçe Yerel Basını Üzerine Bazı Gözlemler", **Osmanlı Basın Yaşamı Sempozyumu: 6-7 Aralık 1999**, Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayını, 1999.
- Vercellone C., **Bilişsel Kapitalizm Post-Fordist Dönemde Bilgi ve Finans**, İstanbul: Otonom Yayıncılık, 2015.
- Verveen A. A., "In Search of Processes: The Early History of Cybernetics", **Mathematical Biosciences**, 1971, 11, s. 5-29.
- Vroljik E. ve Bouwman R., **Roaming Data Services**, 2008, http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/docs/study_data_roaming.pdf (Erişim: 22.2.2016).

- Wallace D. P., **Knowledge Management: Historical and Cross-disciplinary Themes**, Libraries Unlimited, 2007.
- Webb R., **Tele-Visionaries: The People Behind the Invention of Television**, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., 2005.
- Webster F., "What Information Society", içinde H. Mackey ve T. O'Sullivan (ed.), **The Media Reader: Continuity ve Transformation**, Londra: Sage Publications, 1999.
- Weinberger M. G., Campbell L. ve Brody B., **Effective Radio Advertising**, Lexington Books, 1994.
- Weizenbaum J., **Bilgisayarın Gücü ve İnsan Aklı: Yargıdan Hesaplamaya**, İstanbul: Sarmal Yayınları, 1995.
- Wenzlhuemer R., **Connecting the Nineteenth-Century World: The Telegraph and Globalization**, Cambridge, 2013.
- Whalley P., "An Alternative Rhetoric for Hypertext", içinde C. McKnight, A. Dillon and J. Richardson (ed.), **Hypertext: A Psychological Perspective**, Londra: Ellis Herwood, 1993.
- When A., **Dot-Dash to Dot.Com: How Modern Telecommunications Evolved from the Telegraph to the Internet**, Springer-Praxis Publishing, 2011.
- Williams R., **Anahtar Sözcükler**, İstanbul: İletişim, 2012.
- Williams R., "The Technology and The Society", içinde H. Mackey ve T. O'Sullivan (ed.), **The Media Reader: Continuity ve Transformation**, Londra: Sage Publications, 1999.
- Williams R., **Television: Technology and Cultural Form**, Londra: Routledge, 1990.
- Wolcott P., The Diffusion Of The Internet In The Republic Of Turkey, 1999. http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/courses/spring2005/dok422/TURK_INTERNETI-2000.pdf (Erişim: 21.02.2018).
- Wolff M., **Television is the New Television: The Unexpected Triumph of Old Media in the Digital Age**, New York: Portfolio/Penguin, 2017.
- Woods A., "Marxism and the theory of "Long Waves'", **In Defence of Marxism**, 2000, <http://www.marxist.com/marxism-theory-long-waves-kondratiev141100.htm> (Erişim: 2.3.2016).
- World Economic Forum, **The Global Competitiveness Report 2018**, <http://www3.weforum.org/docs/GCR2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2018.pdf> (Erişim: 1.7.2019).
- Xu J., Forman C. ve Hu Y., "Fixed-Line and Mobile Internet: Complements or Substitutes?", 2014. http://misrc.umn.edu/wise/2014_Papers/46.pdf (Erişim: 2.2.2016).
- Yalman A. E., **Modern Türkiye'nin Gelişim Sürecinde Basın: 1831-1913**, İstanbul: İş Bankası Yayınları, 2018.
- Yaman B. ve Gündüz K., "İbrahim Müteferrika Matbaası'nda Basılan Eserlerin Kitap Sanatları Açısından İncelenmesi", **Turkish Studies: International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic**, Volume 9/10 Fall 2014, s. 1141-1155.
- YAZICI A. N., **Kamu Yayın Kurumları ve Yeniden Yapılanma**, TRT Yayını, Ankara, 1999.
- YAZICI N., "Tanzimat Döneminde Osmanlı Posta Örgütü", **Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi**, İstanbul: İletişim Yayınları, C. 6, 1985.

- YAZICI T., **Medya Mülkiyetine İlişkin Düzenlemeler ve Dünyadaki Örnekler Bağlamında Türkiye İçin Bir Medya Mülkiyeti Modeli Önerisi**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2013.
- Yeang C. P., "When hobbyists were experts: The U.S. radio amateurs' long-range short-wave experiments circa 1920", MIT Working Paper, no: 37, 2003. https://web.archive.org/web/20160820173537/http://web.mit.edu/sts/pubs/pdfs/MIT_STS_WorkingPaper_37_Yeang.pdf (Erişim: 5.6.2017).
- Yeldan E., **Küreselleşme Sürecinde Türkiye Ekonomisi: Bölüşüm, Birikim ve Büyüme**, İstanbul: İletişim Yayınları, 2001.
- Yengin H., **Ekranın Büyüsü: Batıda Değişen Televizyon Yayıncılığının Boyutları ve Türkiye'de Özel Televizyonlar**, İstanbul: Der Yayınları, 1994.
- Yengin D. ve Bayrak T., **Sanal Gerçeklik-VR**, İstanbul: Der Yayınları, 2018.
- Yıldırım D., **Teknolojik Dönüşüm Sürecinin Türkiye'de Yazılı Basına Etkileri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2008.
- Yıldırım T., **İlkleri Gerçekleştiren Yenilikçi Profesör Oğuz Manas**, Ankara: İzgören Yayınları, 2010.
- Yılmaz S., **Homo Sermo Onis: İfade Eden İnsan**, İstanbul: Agora Kitaplığı, 2010.
- Youmans, W. L., **An Unlikely Audience: Al Jazeera's Struggle in America**, New York, NY: Oxford University Press, 2017.
- Yus F., **Cyberpragmatics Internet-mediated Communication in Context**, John Benjamins Publishing Company, 2011.
- Yücel F., **Cumhuriyet Türkiye'sinin Sanayileşme Öyküsü**, TTGV Yayınları, 2015.
- Zaman G. ve Goschin Z., "Technical Change as Exogenous or Endogenous Factor in the Production Function Models. Empirical Evidence from Romania", **Romanian Journal for Economic Forecasting**, 2, 2010, s. 29-45.
- Zizek S., **In Defence of Lost Causes**, Londra: Verso, 2008.
- Zıllıoğlu M., **İletişim Nedir?**, İstanbul: Cem Yayınevi, 2007.
- Zuboff S., **The Age of Surveillance Capitalism: The Fight for a Human Future at the New Frontier of Power**, New York: Public Affairs, 2019.
- Zyman S. ve Miller S., **Building Bandwidth: Closing The Sale Online**, New York: Harper Collins Publishers, 2000.

DİZİN

- Acta Diurna, 118
açık kaynak, 60, 220, 223, 224, 227,
228, 231, 232, 253
Al Jazeera, 211, 297
alfabe, 113, 116, 120, 121, 131, 244
ALPHA, 94
alternatif, 78, 91, 101, 115, 139, 161,
173, 194, 196, 211, 230, 232, 256,
257, 260, 264
AM, 95, 100, 102, 103, 104, 135, 151,
155, 156, 173, 174, 267, 293
Amazon, 215, 216, 269
AMOLED, 185
AMTOR, 135
Analog, 7, 81, 82, 83, 84, 151, 178,
183, 193, 198, 282
Android, 143, 223
Apache, 241, 247
ARQ, 135
artırılmış gerçeklik, 213, 231
ASELSAN, 150, 154, 203, 266
AT&T, 76, 136, 137, 141, 148, 194
BBC, 98, 170, 197, 211, 288
BBC World, 98, 211
Bilgi Teknolojileri ve İletişim
Kurumu (BTK), 247
Bilgisayar, 6, 38, 66, 69, 106, 124,
140, 212, 213, 218, 225, 232, 234,
235, 237, 238, 241, 247, 248, 279,
285, 293
Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu
(BTYK), 19, 44
bit, 84, 135, 225, 246
bitcoin, 255
blockchain, 255
byte, 83, 84, 236
CB, 102
CCTV, 72
CD-ROM, 75, 236
CGTN, 211
CHAYKA, 95
chip, 80, 191, 192
CNN International, 211
Communications, 195, 283
çokluortam, 6, 142, 143, 212, 231,
233, 234
DBS, 110, 182, 201, 208, 210
DCMA, 224
DECT, 106, 142
determinizm, 31, 48, 50, 58
dijital, 22, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 55,
58, 69, 75, 81, 82, 83, 84, 85, 86,
87, 103, 104, 105, 106, 110, 114,
115, 124, 128, 129, 130, 131, 135,
136, 138, 139, 140, 142, 143, 145,
150, 151, 174, 175, 182, 183, 184,
185, 186, 188, 192, 193, 195, 197,
198, 208, 209, 211, 212, 218, 226,
227, 228, 231, 232, 235, 236, 237,
240, 251, 256, 261, 262, 263
diyot, 79, 93

DRM+, 100, 104, 174
DRM30, 100, 174
DVD, 75, 214, 222, 230, 236, 237
EHF, 5, 92, 93, 110
e-kitap, 230, 254
elektronik lamba, 77, 78
ELF, 93
ENIAC, 224, 225, 275
enterferans, 97, 99, 101, 173
e-posta, 144, 229, 241, 242, 243, 246, 247
Euronews, 211, 229, 268
EUTELSAT, 178, 202, 203
extranet, 240
Facebook, 55, 72
FATİH Projesi, 41, 143, 273
fax, 75, 132, 146, 147
FCC, 137, 141, 142, 193, 195
FEC, 135, 209
FET, 79
FM, 85, 93, 95, 100, 102, 103, 104, 105, 106, 151, 152, 154, 156, 158, 160, 161, 162, 163, 165, 166, 173, 174, 175, 292, 293
Fordizm, 61
FOSS, 223
frekans, 75, 82, 85, 88, 89, 90, 91, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 109, 110, 140, 142, 149, 150, 151, 166, 173, 175, 182, 183, 187, 192, 197, 199, 210
FSK, 95
ftp, 241
gazete, 28, 52, 53, 114, 118, 122, 123, 124, 125, 146, 191, 195, 207, 227, 228, 229, 230, 233, 255
geostationary, 65, 199, 200, 202, 205
gözetim toplumu, 72
GSM, 7, 60, 67, 75, 84, 106, 136, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 148, 150, 176, 184, 249, 262
HAARP, 94
hacker, 217, 218, 253, 254
HDTV, 184, 209
Hi-Fi, 79, 91, 173
hipermetin, 232, 233, 234, 235
IBM, 69, 214, 225, 226, 236
INMARSAT, 135
INTELSAT, 182, 201, 202, 203
INTERSPUTNIK, 202
Iridium, 145
internet, 6, 22, 36, 37, 38, 55, 67, 69, 72, 131, 133, 136, 142, 143, 144, 146, 161, 167, 173, 195, 196, 198, 208, 210, 215, 222, 224, 228, 231, 238, 239, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 253, 254, 255, 260, 261, 262, 264, 285
intranet, 239, 240
iSlave, 217, 289
İyonosfer, 100
izleyici araştırmaları, 189, 233
jamming, 101, 168, 170, 211
kablo TV, 193, 194, 195, 196, 197, 198
kısa dalga, 89, 90, 99, 100, 101, 102, 105, 135, 146, 149, 155, 158, 160, 161, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 174, 199, 211, 212
kitap, 11, 13, 14, 17, 51, 65, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 125, 188, 227, 229, 230, 255
Kondratieff dalgaları, 55
kripto para, 255
kubit, 225
LAN, 239
LCD, 185
LED, 93, 185
LibGen, 254
Linux, 223, 226, 227, 247
LORAN-C, 95
Luddizm, 62, 73

MacBride Raporu, 33, 34, 35
Mac-OS, 226, 227
mahremiyet, 70, 71, 72, 73
masaüstü yayıncılık, 227, 229, 230
matbaa, 24, 25, 50, 75, 111, 112, 115,
116, 117, 122, 123, 124, 155, 234,
255
Mechanical Turk, 215, 216, 269
Microsoft, 214, 224
mizanpaj, 114, 123, 227, 228, 230
Moore Yasası, 80
MPEG, 198, 209
narrowcasting, 186
NAVTEX, 97
NDB, 97
NMT, 7, 85, 105, 140, 141
NWICO, 32, 33, 34, 280, 286
OMEGA, 94
orta dalga, 89, 95, 96, 97, 98, 100,
154, 155, 159, 160, 161, 168, 169,
172, 175
P2P, 224, 231, 254, 255
PACTOR, 135
Panoptikon, 72, 220, 268, 272
Pardus, 223
patent, 42, 43, 45, 47, 71, 76, 129,
132, 136, 176, 220, 261
pay-per-view, 198, 209
people-meter, 187
pikaj, 124
prekarya, 217
PTT-ARLA, 138, 180
Radio Free Europe, 168, 172
Radio Liberty, 168, 172
radyo, 18, 41, 54, 63, 67, 75, 77, 78,
79, 80, 82, 84, 85, 90, 91, 92, 93,
94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101,
102, 103, 104, 106, 109, 133, 135,
140, 141, 146, 147, 149, 150, 152,
153, 154, 156, 157, 158, 159, 160,
161, 164, 165, 166, 167, 168, 169,
170, 171, 172, 173, 174, 175, 182,
184, 187, 188, 194, 195, 200, 202,
203, 208, 210, 211, 212, 233, 239,
240, 242, 249, 250, 256, 261
RATEM, 4, 184
RTTY, 95, 103, 106, 135, 267
Russia Today, 211
sanal gerçeklik, 75, 213, 231
Sci-Hub, 254, 276, 279
SITOR, 135
sızıntı gazeteciliği, 254
SLF, 93
SMT, 80
SOPA, 224
SSTV, 146
Takvim-i Vekayi, 122
Taylorizm, 61
teknik, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 20,
21, 23, 26, 27, 34, 72, 73, 75, 101,
102, 104, 110, 116, 127, 132, 135,
136, 140, 154, 158, 160, 161, 168,
170, 174, 179, 195, 211, 212, 229,
260, 262, 263
teknofobi, 62
tekno-kültür, 67, 68
telefon, 37, 39, 40, 43, 75, 85, 87, 91,
99, 106, 136, 137, 138, 139, 140,
141, 142, 143, 144, 145, 146, 147,
148, 149, 153, 167, 180, 187, 192,
195, 201, 203, 214, 217, 240, 246,
248, 252, 259, 273
Telesur, 211, 270
teletext, 121, 135, 191
televizyon, 24, 25, 29, 40, 52, 54, 55,
63, 67, 73, 75, 77, 78, 90, 93, 103,
104, 106, 156, 159, 165, 175, 176,
177, 178, 179, 180, 181, 182, 183,
184, 186, 187, 188, 189, 191, 192,
193, 195, 198, 199, 201, 203, 204,
208, 209, 210, 212, 233, 239, 240,
249, 256, 259, 261

telex, 75, 121, 134, 135
telgraf, 12, 75, 116, 131, 132, 133,
134, 138, 139, 146, 147, 149, 154,
167, 175, 238, 239, 273
telif hakları, 220, 221
telnet, 246, 247
telsiz, 67, 75, 99, 100, 101, 102, 105,
106, 109, 110, 133, 141, 147, 148,
149, 150, 151, 152, 153, 154, 157,
160, 161, 167, 169, 255
Trans World Radio, 97, 98
transistör, 76, 77, 78, 79, 80
triody, 77
TRT, 7, 95, 96, 97, 98, 99, 104, 135,
154, 155, 156, 157, 158, 159, 160,
161, 164, 165, 167, 168, 169, 174,
175, 177, 178, 179, 180, 182, 183,
186, 189, 191, 196, 203, 204, 205,
212, 267, 271, 274, 282, 285, 294,
295, 296
TRT Avaz, 212
TRT World, 212
trunk telsiz, 75, 150
TÜBİTAK, 19, 41, 45, 50, 56, 62, 83,
87, 113, 126, 203, 204, 213, 223,
247, 248, 249, 265, 268, 272, 275,
279, 294
TÜRKSAT, 203, 204, 206, 210, 269,
290, 294
Twitter, 55, 251, 263, 275
UHF, 5, 93, 105, 106, 107, 108, 148,
150, 181
ULF, 93
UNCTAD, 32
UNESCO, 4, 33, 34, 35, 224, 295
UNIDO, 32
USENET, 241, 242
UV ışınları, 107, 108
uydu, 17, 63, 65, 75, 92, 95, 101, 103,
106, 109, 110, 135, 145, 149, 173,
174, 177, 182, 184, 186, 193, 196,
198, 199, 200, 201, 202, 203, 204,
205, 206, 207, 208, 209, 210, 211,
212, 222
uzun dalga, 55, 56, 57, 89, 94, 95,
96, 97, 154, 157, 159, 167
üretketici, 54
videotex, 192, 246, 255
virüs, 218, 243
VLF, 5, 93, 94
VOA, 48, 98, 169, 170, 171, 172
WAN, 239
WIPO, 46, 221
Wikileaks, 254
Wikipedia, 216
Windows, 47, 72, 121, 143, 226, 227,
284, 287
WTO, 46, 221
X ışınları, 106, 107, 108
Xanadu, 232
yapay zeka, 69, 213, 230, 253, 257
yazı, 18, 24, 25, 49, 67, 111, 112, 113,
114, 115, 116, 119, 120, 124, 126,
192, 214, 235
Z80, 84, 225
zapping, 185
ZEVs, 94